

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายใน มหาวิทยาลัยนเรศวร
The Department of Database Systems and The Navigation Systems in Naresuan

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

วิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรี เสนอภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
Copyright by Naresuan University

คณะเกษตรศาสตร์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มหาวิทยาลัยนเรศวร

All rights reserved

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

สาขาวิชาภูมิศาสตร์

พฤศจิกายน 2565

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรีประธานบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชา
ภูมิศาสตร์และหัวหน้าภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมคณะเกษตรศาสตร์ทรัพยากรธรรมชาติและ
สิ่งแวดล้อมได้พิจารณาวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาตรีเรื่อง “การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหา
เส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร” ของ สุภัทสร่า เมื่อนันต์ นิสิตระดับปริญญาตรี
มหาวิทยาลัยนเรศวร เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ตามหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชา
ภูมิศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สิทธิชัย ชูสำโรง)
อาจารย์ที่ปรึกษา

(รองศาสตราจารย์ พัฒนา ราชวงศ์)
ประธานบริหารหลักสูตรวิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาภูมิศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ พัฒนา ราชวงศ์)
หัวหน้าภาควิชาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

All rights reserved

ชื่อเรื่อง	การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร
ผู้วิจัย	สุภัทสรุา เมื่อนันต์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิชัย ชูสำโรง
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ วท.บ. สาขาวิชาภูมิศาสตร์, มหาวิทยาลัยนเรศวร,2561
คำสำคัญ	ระบบค้นหาเส้นทาง , การจัดการฐานข้อมูล , แผนที่ออนไลน์

บทคัดย่อ

ในปี พ.ศ. 2562 ได้เกิดการระบาดของโรคโควิดทำให้มหาวิทยาลัยนเรศวรปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนจากแบบปกติเป็นแบบออนไลน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการระบาดของโรคโควิด และในปี พ.ศ. 2564 การระบาดของโรคโควิดเบาบางลงและมีการประกาศให้โควิดเป็นโรคประจำถิ่น ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรจึงได้ทำการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนกลับมาเป็นแบบออนไลน์ 100% ทำให้นิสิตได้กลับเข้ามาเรียนภายในเขตมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นเวลานาน จึงมีนิสิตบางส่วนที่ยังไม่เคยเข้ามาเรียนภายในเขตมหาวิทยาลัยนเรศวร เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 อาจมีความสับสนในเรื่องของเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรและอาคารเรียนที่จะต้องเข้าเรียน อาจส่งผลให้เกิดการเข้าเรียนล่าช้า บ่อยครั้งที่ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรพบว่านิสิตขับรถหลงทางและมีการเข้าเรียนผิดห้องเรียน จึงทำการศึกษาและพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อสามารถช่วยให้นิสิตสามารถไปถึงอาคารเรียนที่ต้องการได้สะดวกและรวดเร็ว

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

Title The Department of Database Systems and The Navigation Systems in Naresuan

Author Supatsara Muangnun

Advisor Assistant Professor Dr.Sittichai Choosumrong

Academic Paper Thesis B.S. Name of Degree in Geography, Naresuan University, 2022

Keywords Navigation system , Database Management , Internet Mapping

Abstract

In 2019, the outbreak of COVID-19 caused Naresuan University to transform its normal teaching to online. In order to avoid the COVID-19 outbreak and in 2021, the disease was declared to be local and home-based. Naresuan University renamed it a 100% on-site study, resulting in a prolonged online instruction. Students who have not yet been assigned within Naresuan University and 2nd classes are subject to confusion over the course within the university of Renard and the course building. Students may also have a delay in the course. University graduates often find student lost and wrong attendance, thus studying the database systems and the search routes within Naresuan University of Renard. In order to help students get to their preferred buildings, more convenient and faster.

Keywords: Navigation system , Database Management , Internet Mapping

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัย นเรศวร
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

สารบัญ

บทที่	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ที่มาและความสำคัญ.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
1.4 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.5 ความสำคัญของงานวิจัย.....	3
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	3
1.7 กรอบแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินงาน.....	3
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ระบบภูมิสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ Internet GIS/MIS.....	5
2.1.1 ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Graphic Information System หรือ GIS).....	5
2.1.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System หรือ MIS).....	5
2.2 ระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Database System).....	6
2.3 QGIS.....	6
2.4 Open Souse.....	6
2.5 PostgreSQL/PostGIS.....	7
2.6 SQL.....	8
2.7 pgRouting.....	9
2.8 Geoserver.....	11
2.8.1 การให้บริการแผนที่ออนไลน์ในรูปแบบของ WMS (Wep Map Service).....	12
2.8.2 การให้บริการแผนที่ออนไลน์ในรูปแบบ WFS (Web Feature Sevice).....	14

สารบัญ (ต่อ)

2.9 การจัดการระบบฐานข้อมูล (Databases Management).....	15
2.10 Web GIS / Web Map Application.....	16
2.11 ภาษา HTML.....	17
2.12 ภาษา JavaScript.....	18
2.13 ภาษา PHP.....	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการพัฒนาระบบ.....	23
3.1 ตำแหน่งและพื้นที่การศึกษา.....	23
3.1.1 ตำแหน่ง.....	23
3.1.2 พื้นที่การศึกษา.....	23
3.2 อุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์.....	23
3.3 วิธีการดำเนินงาน.....	23
3.4 การจัดเตรียมข้อมูล.....	25
3.4.1 Digitize ข้อมูล.....	25
3.4.2 จัดเตรียม Attribute และเพิ่มโครงสร้างข้อมูลตามหลังของ pgRouting.....	25
3.5 การออกแบบระบบและการพัฒนาหน้าเว็บ.....	27
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	29
4.1 ผลจากการออกแบบฐานข้อมูล และการจัดการข้อมูล.....	29
4.2 ผลการพัฒนาระบบค้นหาเส้นทาง.....	30
4.3 ผลการออกแบบหน้าเว็บไซต์.....	31

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

สารบัญ (ต่อ)

บทที่ 5 อภิปรายสรุปผลการวิจัย.....	32
5.1 การอภิปรายผล.....	32
5.2 การสรุปผลการวิจัย.....	32
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	32

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

สารบัญภาพ

ภาพที่ 1.1 แผนที่เส้นทางภายในมหาวิทยาลัย.....	2
ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิด.....	4
ภาพที่ 2.1 กราฟการท างานของ Dijkstra.....	10
ภาพที่ 3.1 ชั้นข้อมูลทั้ง 4 ชั้น.....	25
ภาพที่ 3.2 ข้อมูล Attribute.....	26
ภาพที่ 3.3 ภาพแสดงข้อมูลเมื่อโครงสร้างข้อมูลเรียบร้อยแล้ว.....	26
ภาพที่ 3.4 ตัวอย่างการทำงาน.....	27
ภาพที่ 3.5 รูปแบบการทำงานของระบบ.....	27
ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างหน้าเว็บ.....	28
ภาพที่ 3.7 เว็บโค้ดที่ใช้ในการพัฒนาหน้าเว็บ.....	28
ภาพที่ 4.1 โครงสร้างตารางข้อมูลเส้นทางจักรยาน.....	29
ภาพที่ 4.2 โครงสร้างตารางข้อมูลเส้นทางเดินรถ.....	28
ภาพที่ 4.3 โครงสร้างตารางข้อมูลเส้นทางเดินเท้า.....	30
ภาพที่ 4.4 ทดสอบการค้นหาเส้นทางด้วยคำสั่ง SQL.....	30
ภาพที่ 4.5 ทดสอบการค้นหาเส้นทางด้วยคำสั่ง SQL.....	30
ภาพที่ 4.6 การแสดงผลหน้าเว็บ.....	31

ลิขสิทธิ์ © มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

ในปี พ.ศ. 2562 ได้เกิดการระบาดของโรคโควิดทำให้มหาวิทยาลัยนเรศวรปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนจากแบบปกติเป็นแบบออนไลน์ เพื่อหลีกเลี่ยงการระบาดของโรคโควิด และในปี พ.ศ. 2564 การระบาดของโรคโควิดเบาบางลงทำให้สามารถจัดการเรียนก่อนสลินในมหาวิทยาลัยได้และมีการประกาศให้โควิดเป็นโรคประจำถิ่น ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรจึงได้ทำการปรับเปลี่ยนการเรียนการสอนกลับมาเป็นแบบออนไลน์ 100% และทำให้นิสิตได้กลับเข้ามาเรียนภายในเขตมหาวิทยาลัยเป็นจำนวนมาก เนื่องจากทางมหาวิทยาลัยมีการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นเวลานาน จึงมีนิสิตบางส่วนที่ยังไม่เคยเข้ามาเรียนภายในเขตมหาวิทยาลัยนเรศวร เช่น นิสิตชั้นปีที่ 1 และนิสิตชั้นปีที่ 2 จึงอาจทำให้เกิดความสับสนในเรื่องของเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรและอาคารเรียนที่จะต้องเข้าเรียนเนื่องจากอาคารเรียนภายในมหาวิทยาลัยมีหลายแห่ง บ่อยครั้งที่ทางมหาวิทยาลัยนเรศวรพบว่านิสิตขับรถหลงทางและมีการเข้าเรียนสายหรือการเข้าเรียนผิดห้องเรียน เนื่องจากไม่ทราบเส้นทางภายในมหาวิทยาลัย และตำแหน่งห้องเรียนหรืออาคารเรียน เนื่องจากภายในมหาวิทยาลัยมีจำนวนอาคารและห้องเรียนค่อนข้างมาก จึงทำให้เกิดความสับสนขึ้น

ในปัจจุบันมีซอฟต์แวร์มากมายถูกนำมาใช้ในด้านภูมิศาสตร์สารสนเทศ ซึ่งซอฟต์แวร์ที่มีศักยภาพมีราคาที่สูงเกินไป ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงเลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่สเปซ (Free and Open Source Software for Geospatial) หรือ FOSS4G ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ OSGeo ที่ประกอบไปด้วย Free Software และ Free Data และสามารถทำงานได้หลากหลายและมีศักยภาพเทียบเท่ากับซอฟต์แวร์ราคาสูง เช่น PostgreSQL/PostGIS ที่เป็นซอฟต์แวร์สำหรับการจัดการฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และเชิงพื้นที่ที่สามารถใช้ในการจัดการ Shapefile ต่างๆได้อย่างง่ายและสะดวก มาพร้อมกับระบบจัดการฐานข้อมูล PostgreSQL ที่รองรับข้อมูลสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) ทั้งนี้ทั้งนั้น ยังสามารถใช้ร่วมกับฟังก์ชันเสริม pgRouting เพื่อช่วยในการจัดการค้นหาเส้นทางและ pgRouting ยังสามารถคำนวณเส้นทางที่ใกล้ที่สุดและเร็วที่สุดได้อีกด้วย ไม่เฉพาะในเรื่องของระยะทางบนถนนเท่านั้น pgRouting ยังสามารถใช้ได้กับข้อมูลอะไรก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับระยะทาง เช่น การสิ้นเปลืองเวลา น้ำมัน เงิน เช่นเส้นทางเกี่ยวกับการเดินเรือ และระบบเน็ตเวิร์คแม่ข่ายบนอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

ดังนั้นงานวิจัยในครั้งนี้จึงได้ทำการศึกษาและพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ค้นหาเส้นทางการเดินทางและอาคารเรียนเพื่อช่วยสนับสนุนให้นิสิตของมหาวิทยาลัยนเรศวรสามารถไปถึงอาคารเรียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็วขึ้น โดยโดยใช้ซอฟต์แวร์ที่สเปซ

(Free and Open Source Software for Geospatial) หรือ FOSS4G ซึ่งจะช่วยให้บัณฑิตภายในมหาวิทยาลัยสามารถไปถึงอาคารเรียนต่างๆได้อย่างรวดเร็วและสะดวกสบายในการเดินทางมากขึ้นและยังสามารถตัดสินใจเลือกวิธีการเดินทางได้ง่ายขึ้นและยังสามารถระบุตำแหน่งขณะนั้นของตนเองได้ ทำให้ทราบระยะทางจากจุดที่ตนเองอยู่ไปถึงจุดของอาคารเรียนที่ต้องการและยังสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลของอาคารเรียนต่างๆได้จากการเข้าเว็บไซต์และยังสามารถใช้งานได้ผ่านทางคอมพิวเตอร์และสมาร์ตโฟน การศึกษางานวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อรองรับการเดินทางของนิสิตและช่วยให้บัณฑิตสามารถไปยังห้องเรียนหรืออาคารเรียนที่ต้องการได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว

1.2 วัตถุประสงค์

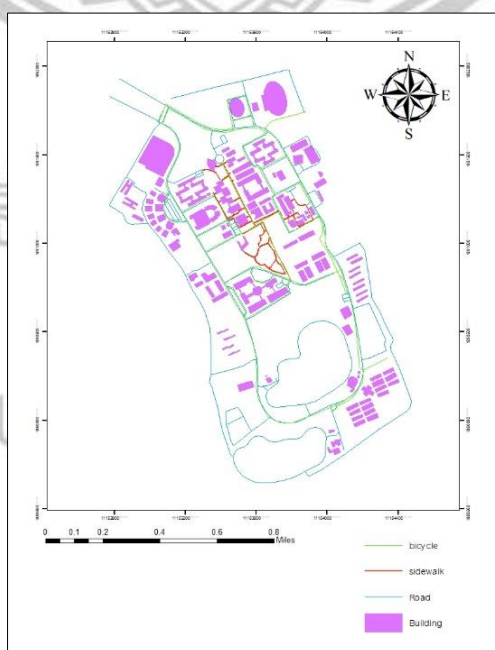
เพื่อพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้รับแผนที่แสดงตำแหน่งตึกเรียน และเส้นทางการเดินทางประเภทต่างๆภายในมหาวิทยาลัย
2. ได้รับระบบนำทางการเดินทางภายในมหาวิทยาลัย

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้ได้กำหนดขอบเขตพื้นที่การศึกษาคือภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ภาพที่ 1.1 แผนที่เส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร

1.5 ความสำคัญของงานวิจัย

งานวิจัยในครั้งนี้เป็นการจัดทำฐานข้อมูลเส้นทางการเดินทางไปยังตึกเรียนต่างๆของนิสิตภายในมหาวิทยาลัย เพื่อนำไปวิเคราะห์เส้นทางที่เหมาะสมสำหรับนิสิตมาแสดงบนแผนที่ เพื่อเป็นตัวช่วยในการเดินทางไปยังอาคารเรียนต่างๆได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ผ่านทางเว็บไซต์ที่สามารถเข้าถึงได้ผ่านทางคอมพิวเตอร์และสมาร์ทโฟน

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

แผนที่ออนไลน์ คือ การนำเสนอแผนที่ผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

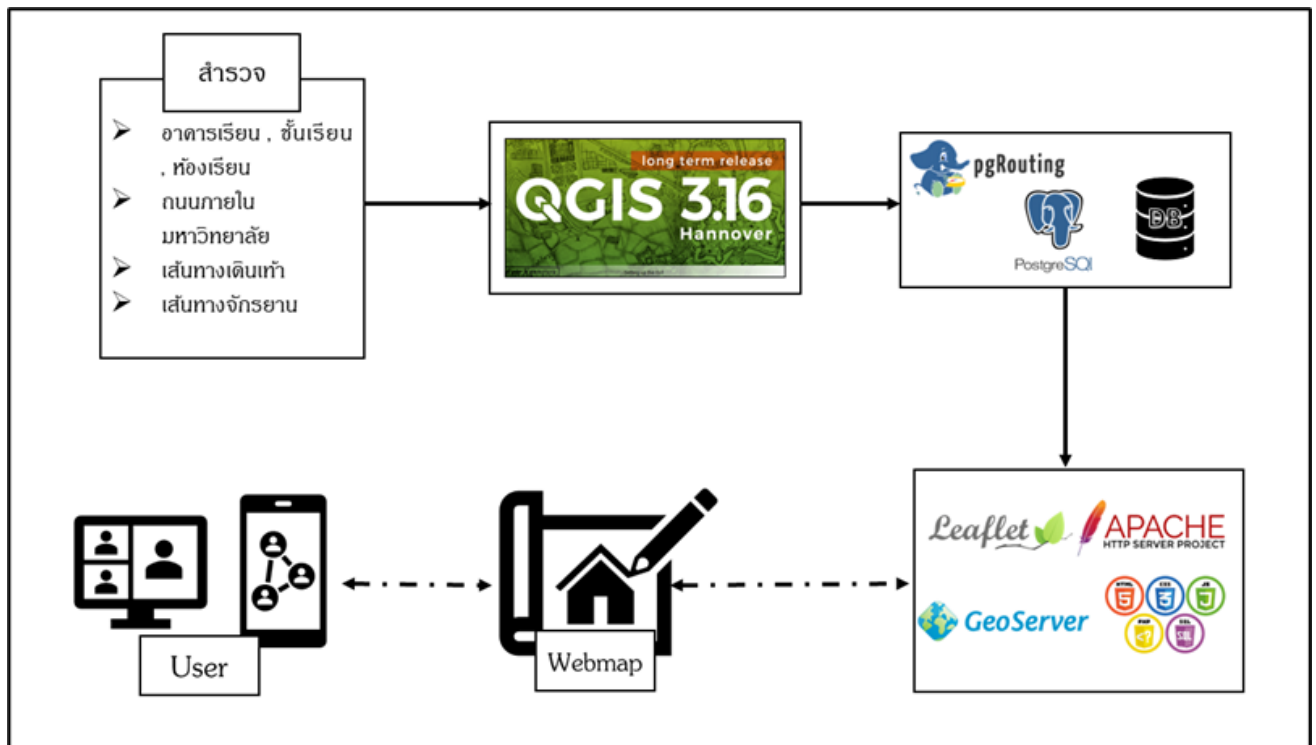
ระบบค้นหาเส้นทาง คือ ระบบคำนวณค้นหาเส้นทางจากสถานที่ต้นทาง ไปยังสถานที่ปลายทาง

การจัดการฐานข้อมูล คือ ระบบการบริหารจัดการแหล่งข้อมูลที่ถูกจัดเก็บรวบรวมไว้ที่ศูนย์กลาง เพื่อตอบสนองต่อการใช้งานของโปรแกรมประยุกต์อย่างมีประสิทธิภาพและลดความซับซ้อนของข้อมูล รวมทั้งความขัดแย้งของข้อมูลที่เกิดขึ้นภายในองค์กร และลดการสิ้นเปลืองพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล

1.7 กรอบแนวคิดและขั้นตอนการดำเนินงาน

การวิเคราะห์และจัดการฐานข้อมูลของอาคารเรียนและเส้นทางการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีกระบวนการดังต่อไปนี้

1. ทำการเตรียมข้อมูลเส้นนางภายในมหาวิทยาลัย การสำรวจพื้นที่ในเขตมหาวิทยาลัย โดยเก็บข้อมูลอาคารเรียน ถนน เส้นทางจักรยาน ทางเดินเท้า
2. ทำการ Digitize ตำแหน่งอาคารเรียน ชั้นเรียน ห้องเรียน และเส้นทาง จากนั้นนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรม QGIS
3. นำข้อมูลที่ได้เข้าสู่ฐานข้อมูล PostgreSQL/PostGIS และทำการออกแบบฐานข้อมูล
4. ทำการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำระบบค้นหาเส้นทางบน โปรแกรม QGIS โดยใช้ชุดคำสั่ง SQL ร่วมกับ PostgreSQL/PostGIS และใช้ pgRouting ในการค้นหาเส้นทาง
5. ออกแบบและพัฒนาเว็บไซต์แสดงผลแผนที่ออนไลน์ ด้วยภาษา HTML และชุดคำสั่ง JavaScript และคำสั่ง SQL ในการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลและระบบการค้นหาโดยระบุเงื่อนไข

ภาพที่ 1.2 กรอบแนวคิด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการจักทำฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้ศึกษาบทความและทบทวนเอกสาร วรรณกรรม และวิจัยที่เกี่ยวข้องมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

2.1 ระบบภูมิสารสนเทศผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต หรือ Internet GIS/MIS

เป็นการประยุกต์ใช้ระบบอินเทอร์เน็ตกับระบบ งานเพื่อจัดการฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศ GIS และนำข้อมูลดังกล่าวมาช่วยวิเคราะห์และแก้ปัญหาต่างๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการจัดการฐานข้อมูลและให้ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลง ต่างๆ จึงได้มีการพัฒนาการใช้งานร่วมกันของระบบสารสนเทศ QIS และระบบจัดการข้อมูล MIS

2.1.1 ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ (Graphic Information System หรือ GIS)

คือ กระบวนการการทำงานเกี่ยวกับข้อมูลเชิงพื้นที่ (spatial data) ด้วยระบบคอมพิวเตอร์โดยการกำหนดข้อมูลเชิงบรรยายหรือข้อมูลเชิงคุณลักษณะ (attribute data) และสารสนเทศ เช่น ที่อยู่บ้านเลขที่ ที่มีความสัมพันธ์กับตำแหน่งในเชิงพื้นที่ เช่นตำแหน่งบ้าน ถนน แม่น้ำ เป็นต้น ในรูปของตารางข้อมูล และฐานข้อมูล ระบบ GIS ประกอบไปด้วยชุดของเครื่องมือที่มีความสามารถที่มีความสามารถในการเก็บรวบรวมปรับปรุงและการสืบค้นข้อมูล เพื่อจัดเตรียม ปรับแต่ง วิเคราะห์ และการแสดงผลของข้อมูลเชิงพื้นที่ เพื่อให้สอดคล้องตามวัตถุประสงค์การใช้งาน ซึ่งรูปแบบและความสัมพันธ์ของข้อมูลเชิงพื้นที่ทั้งหลาย จะสามารถนำมาวิเคราะห์ด้วย GIS ให้สื่อความหมายในเรื่องของการเปลี่ยนแปลงที่สัมพันธ์กับช่วงเวลาได้

2.1.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการ (Management Information System หรือ MIS)

หมายถึง ระบบคอมพิวเตอร์ หรือขั้นตอนที่ช่วยในการจัดเก็บสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหาร และการจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการนี้จะมีผลครอบคลุมถึง บุคคล เอกสาร เทคโนโลยี และขั้นตอนในการทำงาน เพื่อที่จะแก้ปัญหาทางธุรกิจไม่ว่าจะทาง ราคา สินค้า บริการ หรือกลยุทธ์ต่างๆ ระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการจะแตกต่างจากระบบสารสนเทศทั่วไป กล่าวคือระบบนี้จะใช้ในการวิเคราะห์ระบบแบบอื่นๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในทางวิชาการคำว่าระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการนี้ถูกใช้ในส่วนของรูปแบบการจัดการข้อมูล เช่น ระบบผู้เชี่ยวชาญ หรือ ระบบช่วยในการตัดสินใจ (<http://www.thaiwater.net/web/index.php/knowledge/130-knowledge/298-igis.html>)

2.2 ระบบฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ (Spatial Database System)

ระบบจะมุ่งเน้นข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่ ซึ่งข้อมูลเหล่านี้สามารถแบ่งลักษณะของข้อมูลเชิงพื้นที่เป็น 3 ลักษณะ ดังนี้

1. จุด (Point) เป็นลักษณะที่ใช้แสดงตำแหน่งของพื้นที่นั้นๆ เช่น จุดสถานที่สำคัญ
2. เส้น (Line) เป็นลักษณะที่ใช้แสดงลักษณะเชื่อมต่อของพื้นที่โดยทั่วไปจะแสดงเป็นกลุ่มของ เส้น (Polyline) เช่น ทางน้ำ ทางถนน เป็นต้น
3. รูปปิด (Polygon) เป็นลักษณะที่ใช้แสดงพื้นที่หรือขอบเขต เช่น พื้นที่จังหวัด พื้นที่ทะเลสาบ เป็นต้น

2.3 QGIS

QGIS เป็นโปรแกรมด้าน GIS และเป็นซอฟต์แวร์แบบรหัสเปิด (Free and Open Source Software - FOSS) สามารถทำงานร่วมกับ Linux , Unix , Mac , OSX , Windows , และ Android และยังสนับสนุนรูปแบบเวกเตอร์ราสเตอร์และฐานข้อมูลจำนวนมากและยังมีฟังก์ชันต่างๆ QGIS สนับสนุน shapefiles, coverages, geodatabases, Mapinfo, PostGIS และรูปแบบอื่นๆ นอกจากนี้ยังสนับสนุนบริการเว็บรวมถึง Web Map Service แลพ Web Feature Service เพื่อให้สามารถดึงข้อมูลจากแหล่งข้อมูลภายนอกได้ทำงานร่วมกับแพคเกจ GIS แบบโอเพนซอร์สอื่น ๆ รวมถึง PostGIS, GRASS GIS และ MapServer ปลั๊กอินที่เขียนด้วยภาษา Python หรือ C + + จะขยายขีดความสามารถของ QGIS ปลั๊กอินสามารถกำหนดพิกัดทางภูมิศาสตร์ได้โดยใช้ Google Geocoding API ทำหน้าที่ประมวลผลทางภูมิศาสตร์คล้ายคลึงกับเครื่องมือมาตรฐานที่พบใน ArcGIS (<http://gis.pwa.co.th/manual/1290764142.pdf>)

2.4 Open Source

เป็นซอฟต์แวร์ประเภทฟรีอีกชนิดหนึ่งโดยจะเปิดให้ผู้ใช้งานสามารถเปิดให้ผู้ใช้งานเห็น Source Code ของโปรแกรมที่พัฒนาขึ้น หรือนำเอาโปรแกรมหรือซอฟต์แวร์นั้น ๆ ไปพัฒนาต่อยอดในแนวทางอื่นก็ได้แต่ต้อง

อยู่ภายใต้เงื่อนไขและข้อตกลงของผู้พัฒนา Open Source อาจเรียกได้ว่า “ซอฟต์แวร์เสรี” ซึ่งไม่มีข้อจำกัดในการนำไปใช้งาน Open Source ยังรวมถึงระบบปฏิบัติการ Linux ซึ่งเป็นระบบปฏิบัติการที่เปิดให้ผู้ใช้งานได้ใช้งาน รวมถึงนักพัฒนาระบบทั้งหลายนำเอา Linux มาสร้างประโยชน์ให้สังคมออนไลน์มากมาย มั่วนำเอาไป Config เป็น Web ที่นำเอาซอฟต์แวร์เสรีอย่าง PHP และ PostgreSQL รวมไปถึง phpAdmin มาใช้งานซอฟต์แวร์เหล่านี้ล้วนแต่เป็น Open Source ด้วยกันทั้งสิ้น แต่ถ้าเป็นซอฟต์แวร์ Open Source ในฝั่งปฏิบัติการ Windows เช่นโปรแกรม เบราวเซอร์ Firefox ก็ถือว่าเป็นซอฟต์แวร์ Open Source ที่สามารถนำมาพัฒนาต่อยอดได้เองเช่นกัน (<https://downloaddd.in.th/knowledge/faq/open-source>)

2.5 PostgreSQL /PostGIS

PostgreSQL คือ ระบบจัดการฐานข้อมูลเชิงวัตถุ เป็นโปรแกรม OpenSource ที่สามารถนำไปใช้งานได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่ายใดๆ เป็นการจัดการฐานข้อมูลแบบ object-relational database management System หรือ โอ(ORBDMS) ซึ่งมีต้นแบบระบบฐานข้อมูล POSTGRES 4.2 ของมหาวิทยาลัยแคลิฟอร์เนีย วิทยาลัยเขตเบอร์keley (UC Berkeley) ตั้งแต่ปี ค.ศ. 1997 จัดเป็น Open Source Software ที่มีประวัติยาวนานที่สุดตัวหนึ่ง โปสท์เกรสคิวเอล (PostgreSQL) หรือนิยมเรียกว่า โปสท์เกรส (Postgres) เป็นระบบจัดการ ฐานข้อมูลในลักษณะของซอฟต์แวร์ที่พัฒนาต่อจากซอฟต์แวร์เสรีภายใต้สัญญาอนุญาตบีเอสดี ชื่อเดิมของซอฟต์แวร์คือ โปสท์เกรส ซึ่งต่อมาได้ถูกเปลี่ยนเป็นโปสท์เกรสคิวเอล โดยประกาศออกจากทีมหลักในปี 2550 ชื่อของ โพสต์เกรสมาจากชื่อ post-Ingres ซึ่งหมายถึงตัวซอฟต์แวร์ที่พัฒนาต่อจากซอฟต์แวร์ชื่ออินเกรส ทำหน้าที่เป็นตัวกลางของข้อมูลส่งภาษาให้ฐานข้อมูล เพื่อจัดการและควบคุมความถูกต้อง ความซับซ้อน และความสัมพันธ์ระหว่างข้อมูลต่างๆภายในข้อมูล

ส่วนประกอบของ PostgresSQL

องค์ประกอบพื้นฐานของระบบ PostgreSQL server ซึ่งแสดงในด้านซ้ายของ pgAdmin III มี 5 อย่างคือ

1. Tablespace

เป็นที่ตั้งทางกายภาพของ Objects server

2. Databases

เป็นออบเจกต์หลักของฐานข้อมูลใน PostgreSQL ซึ่งเก็บข้อมูลที่จะใช้ในระย เมื่อมีผู้เชื่อมต่อกับ Database sever จะเป็นการเชื่อมต่อกับ Database objects และเข้าถึงออบเจกต์ทั้งหมดใน

ฐานข้อมูล ฐานข้อมูลแต่ละตัวจะประกอบด้วย Object 4 ชนิดได้แก่ Cats,Language,Replications และ Schemas

3. Schemas (แสดงต่อจากฐานข้อมูลแต่ละตัว)

เป็นออบเจกต์ที่สำคัญที่สุดในฐานข้อมูล ซึ่ง Schemas จะเก็บ Object อื่นๆอีกหลายชนิด เพื่อเก็บข้อมูลในฐานข้อมูล

4. Group Roles

ใช้เพื่อกำหนดสิทธิการเข้าถึงแบบกลุ่มของ User โดยทำหน้าที่ควบคุมการเข้าถึงระบบ sever

5. Login Roles

หรือ user account คือข้อมูลผู้ใช้งานฐานข้อมูล โดยผู้ดูแลฐานข้อมูลจะเป็นผู้สร้างให้แต่ละคน

PostGIS คือ ส่วนขยายเพิ่มเติมที่ทำให้ฐานข้อมูล PostgreSQL สามารถรองรับฐานข้อมูลด้านสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS) คือการสนับสนุนข้อมูลที่สัมพันธ์เชิงพื้นที่ (Spatial) มีการเพิ่มเติมของใน ส่วนฐานข้อมูลเชิงวัตถุสัมพันธ์ (object - relational database system) ของ PostgreSQL ให้มีการรองรับระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์ (GIS Object) เข้ามาเก็บไว้ในฐานข้อมูล (Database) PostGIS สนับสนุน GIST index กับ R-tree indexes และฟังก์ชัน เพื่อใช้เป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ GIS Object

2.6 SQL

SQL ย่อมาจาก Structured Query Language คือภาษาที่ใช้ในการเขียนโปรแกรม เพื่อจัดการกับ ฐานข้อมูลโดยเฉพาะ เป็นภาษามาตรฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และแร และเป็นระบบเปิด (Open system) หมายถึงเราสามารถใส่คำสั่ง sql กับฐานข้อมูลชนิดใดก็ได้ และ คำสั่งงานเดียวกันเมื่อสั่งงานผ่าน ระบบ ฐานข้อมูลที่แตกต่างกันจะได้ ผลลัพธ์เหมือนกัน ทำให้เราสามารถเลือกใช้ฐานข้อมูลชนิดใดก็ได้โดยไม่ยึดติดกับ ฐานข้อมูลใดข้อมูลหนึ่ง นอกจากนี้แล้ว SQL ยังเป็นชื่อโปรแกรมฐานข้อมูล ซึ่งโปรแกรม SQL เป็นโปรแกรม ฐานข้อมูลที่มีโครงสร้างของภาษาที่เข้าใจง่าย ไม่ซับซ้อน มีประสิทธิภาพการทำงานสูง สามารถทำงานที่ ซับซ้อนได้โดยใช้คำสั่งเพียงไม่กี่คำ โปรแกรม SQL จึงเหมาะที่จะใช้กับระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ และเป็น ภาษาหนึ่ง ซึ่งแบ่งการทำงานได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. Select query ให้สำหรับดึงข้อมูลที่ต้องการ
2. Update query ใช้สำหรับแก้ไขข้อมูล

3. Insert query ใช้สำหรับเพิ่มข้อมูล
4. Delete query ใช้สำหรับลบข้อมูล

ปัจจุบันมีซอฟต์แวร์ระบบจัดการฐานข้อมูล (DBMS) ที่สนับสนุนการใช้คำสั่ง SQL เช่น Oracle , DB2,MS-SQL, MS-Access

นอกจากนี้ภาษา SQL ถูกนำมาใช้เขียนร่วมกับโปรแกรมภาษาต่างๆ เช่น ภาษา c/C++ , VisualBasic และ Java

ประโยชน์ของภาษา SQL

1. สร้างฐานข้อมูลและ ตาราง
2. สนับสนุนการจัดการฐานข้อมูล ซึ่งประกอบด้วย การเพิ่ม การปรับปรุง และการลบข้อมูล
3. การสนับสนุนการเรียกใช้ และค้นหาข้อมูล

ประเภทของคำสั่งภาษา SQL

1. ภาษานิยามข้อมูล (Data Definition Language : DDL) เป็นคำสั่งที่ใช้ในการสร้างฐานข้อมูล กำหนดโครงสร้างข้อมูล Attribute ชนิดข้อมูล รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงตาราง และการสร้างดัชนี คำสั่ง : CREATE,DROP,ALTER
2. ภาษาจัดการข้อมูล (Data Manipulation Language :DML) เป็นคำสั่งที่ใช้ในการเรียกใช้ เพิ่ม ลบ และการเปลี่ยนแปลงข้อมูลในตาราง คำสั่ง : SELECT,INSERT,UPDATE,DELETE
3. ภาษาควบคุมข้อมูล (Data Control Language : DCL) เป็นคำสั่งที่ใช้ในการกำหนดสิทธิการอนุญาต หรือ ยกเลิก การเข้าถึงฐานข้อมูล เพื่อป้องกันความปลอดภัยของฐานข้อมูล คำสั่ง : GRANT,REVOKE
(<http://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2127-php-คืออะไร.html>)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

2.7 pgRouting

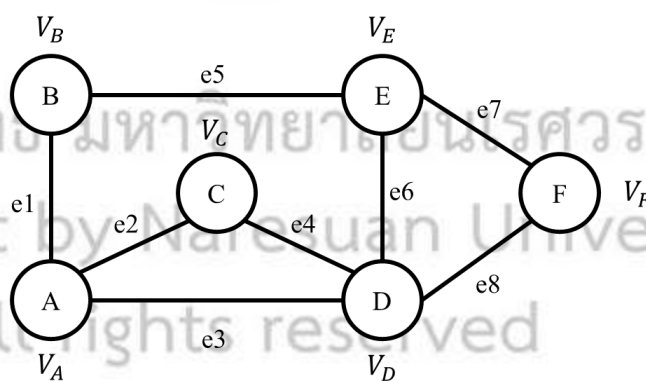
pgRouting เป็นเครื่องมือที่ทำงานร่วมกับฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ PostgreSQL/PostGIS โดยเพิ่มฟังก์ชันการคำนวณระยะทาง (Network Analysis) และการวิเคราะห์โครงข่ายอื่นๆ (pgRouting Contributors, 2013) pgRouting ได้พัฒนามาจาก pgDijkstra เขียนโดย Sylvain Pasche จาก camptocamp ต่อมาได้นำไปพัฒนาต่อโดยบริษัท Orkney ประเทศญี่ปุ่น และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น pgRouting อย่างเป็นทางการ วัตถุประสงค์หลักของ pgRouting คือจัดหาฟังก์ชันสำหรับใช้ใน PostgreSQL/PostGIS เพื่อสร้างเครื่องมือในการคำนวณหาระยะ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับ ชุดคำสั่งในโปรแกรมบางโปรแกรม เช่น คำสั่งหาระยะทางที่ใกล้ที่สุด

ในโปรแกรม ArcGIS Desktop หรือการขอเส้นทางใน Google Maps ไม่แค่เฉพาะในเรื่องของระยะทางบนถนนเท่านั้น แต่สามารถใช้ได้กับข้อมูลอะไรก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับระยะทาง การสิ้นเปลืองเวลา น้ำมัน เงิน เช่น เส้นทางเกี่ยวกับการเดินเรือ และระบบเน็ตเวิร์คแม่ข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนการเดินทางส่งสินค้าหลายๆที่ในการเดินทางครั้งเดียวกันได้อย่างสะดวกขึ้นอีกด้วย (Choosumrong, Raghavan, & Bozon, 2012)

`pgr_dijkstra` เป็นฟังก์ชันที่อยู่ใน `pgrRouting` ซึ่งสามารถวิเคราะห์หาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Part) ที่เป็นวิธีที่มักจะถูกนำมาใช้ในการคำนวณหาเส้นทาง (ราชการ ปริญญาตรี และสุนันทา สดส, 2550) โดยใช้ในการคำนวณทางคณิตศาสตร์ของ Dijkstra ซึ่งเป็นการเอาทฤษฎีกราฟ ดังที่แสดงในรูปที่ 2 โดยใช้เวอร์เท็กซ์ (Vertex) และเส้น (Edge) แทนถนนที่เชื่อมกันกำหนดระยะทางระหว่างจุดเป็นตัวเลขเข้าไปในกราฟ โดยเรียกกราฟนั้นว่ากราฟถ่วงน้ำหนัก (Weighted Graph) คือกราฟที่เส้นเชื่อมทุกเส้นมีค่าน้ำหนักที่มีค่าเป็นจำนวนจริงที่ไม่ติดลบ (พีระวัฒน์ แก้ววิการณ และสุเพชร จิระจรกุล, 2557)

`pgr_drivingDistance` เป็นฟังก์ชันคำนวณหาพื้นที่ให้บริการ (Server area) โดยใช้วิธีการคำนวณจาก Dijkstra ซึ่งเป็นการกำหนดจุดเริ่มต้น (`star_vid`) และระบุค่าระยะทางหรือเวลา เพื่อที่จะคำนวณหาพื้นที่ให้บริการโดยเริ่มต้นผลลัพธ์ที่ได้จะถูกสกัดอยู่ในแบบจุด (node) หลังจากนั้นใช้ฟังก์ชัน `pdr_alphaShape` สำหรับสร้างข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบช่องพื้นที่รูปปิด เพื่อที่จะได้เอาข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์กับตำแหน่งอาคารเรียน

`ST_Buffer` เป็นฟังก์ชันสำหรับสร้างพื้นที่กันชนซึ่งเป็นการหาระยะห่างจากรูปเรขาคณิต (geometry) ตามค่าที่กำหนด ส่วน `ST_Within` เป็นฟังก์ชันในการสืบค้นเชิงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลจุดอยู่ในข้อมูลพื้นที่รูปปิดหรือไม่ โดยผลลัพธ์จะออกมาในรูปแบบจริง (True) หรือเท็จ (False) คือถ้าข้อมูลจุดอยู่ในพื้นที่รูปปิดจะเป็นจริง แต่ถ้าข้อมูลไม่ได้อยู่ในพื้นที่รูปปิดจะเป็นเท็จ

ภาพที่ 2.1 กราฟการทำงานของ Dijkstra

$$G = (V, E)$$

$$V(G) = \{A, B, C, D, E, F\}$$

$EG = \{e1, e2, e3, e4, e5, e6, e7, e8\}$

คำสั่งคำนวณ pgr_dijkstra (Shortest Path Dijkstra)

pgr_dijkstra (sql, star_{vid}, end_{vid}, directed)

เมื่อ sql = $\{(id_i, source_i, target_i, cost_i, reverse_cost_i)\}$

และ source = $\bigcup source_i$,

Target = $\bigcup target_i$,

กราฟถ่วงค่าน้ำหนัก $G_d = (V, E)$ จะถูกกำหนดโดย เซตของเวอร์เทกซ์ (V)

$V = source \cup target \cup star_{vid} \cup end_{vid}$

เซตของเส้น (E)

$$E = \left\{ \begin{array}{l} \{(source_i, target_i, cost_i) \text{ เมื่อ } cost \geq 0 \text{ if } reverse_cost_i = \emptyset \\ \{(source_i, target_i, cost_i) \text{ เมื่อ } cost = 0 \\ \cup \{(source_i, target_i, reverse_cost_i) \text{ เมื่อ } reverse_cost \geq 0\} \text{ if } reverse_cost \neq \emptyset \end{array} \right.$$

2.8 Geoserver

Geoserver เป็นแม่ข่ายแผนที่แบบ open source ที่รองรับมาตรฐาน ISO/OGC ทั้ง WMS WFS และ WCS นอกจากนี้ยังรองรับการกำหนดการแสดงผลด้วย Style Layer Description และการกรองการเข้าถึงข้อมูลด้วย มาตรฐาน Filter Encoding ขีดความสามารถนี้เกิดจากการผนวกรวมความสามารถของซอฟต์แวร์ GeoTools Geoserver พัฒนาด้วย Java ดังนั้น Geoserver จึงเป็น Servlet การใช้งาน Geoserver สามารถเชื่อมต่อกับข้อมูลภูมิศาสตร์ได้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบของ Vector ที่เป็น File based เช่น Shapefile หรือ Geospatial Database เช่น PostGIS, Oracle, ArcSDE, DB2, MySQL และ SQL Server เป็นต้น หรือเชื่อมต่อกับข้อมูลที่เป็น Raster เช่น ArcGrid และ GeoTIFF เป็นต้น การเรียกใช้และการปรับแต่ง Map Service โดยใช้ Geoserver สามารถทำงานผ่าน Wap Browser ได้ทั้งสิ้น ซึ่ง WMS และ WFS มีรายละเอียดดังนี้

2.8.1 การให้บริการแผนที่ออนไลน์ในรูปแบบของ WMS (Wep Map Sevice)

WMS (Wep Map Sevice) เป็นข้อกำหนดมาตรฐานที่ใช้อินเทอร์เน็ตเฟสแบบ HTTP สำหรับการร้องขอภาพถ่ายแผนที่ที่มีพิกัดจากฐานข้อมูลภูมิสารสนเทศที่ถูกเผยแพร่ผ่านเครือข่าย Internet/Intranet การร้องขอผ่าน WMS จะระบุถึงชั้นข้อมูลภูมิศาสตร์และพื้นที่ที่สนใจจะทำการประมวลผล การตอบสนองการร้องขอจะอยู่ในลักษณะของภาพแผนที่ที่มีพิกัด (เช่น JPEG,PNG, ฯลฯ) ซึ่งสามารถแสดงผลได้ผ่านเบราว์เซอร์ ก่อนที่จะเข้าใช้บริการ ผู้ใช้จะต้องรู้ว่าระบบนั้นๆ มีอะไรให้บริการอยู่บ้าง ระบบให้บริหารที่สนับสนุนมาตรฐาน WMS และเรียกใช้ บริการจากรายการ Requeset ตัวอย่างเช่น WMS_get...(GetCapabilities, GetMap,GetFeatureInfo, etc) ตามด้วยความต้องการในการร้องขออื่นๆ

WMS (Web Map Service) ประกอบด้วย 3 operation หลักดังนี้

1. GetCapabilities

คือการร้องขอข้อมูลรายละเอียด คุณสมบัติ และความสามารถแม่ข่ายเพื่อขอใช้บริการแผนที่ ในรูปแบบ XML เช่น Name (ชื่อชั้นข้อมูล), BoundingBox (ขอบเขตข้อมูล), Style (การแสดงผล), SRS (ระบบพิกัด) และอื่นๆ เป็นต้น

ตารางที่ 1 ตารางอธิบายพารามิเตอร์การร้องขอ WMS GetCapabilities

ลำดับ	พารามิเตอร์	คำอธิบาย
1	bbox	ค่าพิกัดสองจุดประกอบเป็นรูปเหลี่ยมผืนผ้า คือ พิกัดล่างซ้าย (x,y) พิกัดบนขวา (x,y) ตามลำดับ ทั้งนี้ต้องสัมพันธ์กับระบบพิกัดที่ระบุในตัวแปร srs ด้วย
2	styles	เลือก style สำหรับแสดงผลที่ WMS เตรียมไว้ให้ (ถ้าไม่ระบุจะใช้ default ที่ผู้ใช้บริการกำหนดไว้)
3	format	ฟอร์แมตของภาพแผนที่ที่จะส่งกลับมาให้ผู้ให้บริการ
4	request	ชื่อของ Opertion ดังเช่น Getmap,GetCapabilities เป็นต้น
5	layers	ชื่อของชั้นข้อมูลแบบเรียงลำดับโดยมีเครื่องหมาย “.” ชั้น
6	srs	ระบบพิกัด EPSF:4326 (ระบบพิกัดภูมิศาสตร์)

2. GetMap

คือการร้องขอภาพแผนที่ ผู้ใช้สามารถระบุชื่อชั้นข้อมูล ขอบเขตพื้นที่ ขนาดจุดภาพ และรูปแบบแรสเตอร์ แม่ข่ายจะตอบสนองด้วยภาพแผนที่ ที่ Wep browser ทั่วไปอ่านได้ เช่น GIF PBNG JPEG TIFF และอื่น ๆ เป็นต้น

ตารางที่ 2 ตารางอธิบายพารามิเตอร์การร้องขอ MWS GetMap

ลำดับ	พารามิเตอร์	คำอธิบาย
1	bbox	ค่าพิกัดสองจุดประกอบเป็นรูปเหลี่ยมผืนผ้า คือ พิกัดล่างซ้าย (x,y) พิกัดบนขวา (x,y) ตามลำดับ ทั้งนี้ต้องสัมพันธ์กับระบบพิกัดที่ระบุในตัวแปร srs ด้วย
2	styles	เลือก style สำหรับแสดงผลที่ WMS เตรียมไว้ให้ (ถ้าไม่ระบุจะใช้ default ที่ผู้ให้บริการกำหนดไว้)
3	format	ฟอร์แมตของภาพแผนที่ที่จะส่งกลับมาให้ผู้ให้บริการ
4	request	ชื่อของ Operation ดังเช่น Getmap,GetCapabilities เป็นต้น
5	layers	ชื่อของชั้นข้อมูลแบบเรียงลำดับโดยมีเครื่องหมาย “.” ชั้น
6	width	ความกว้างของภาพแผนที่ (หน่วย : pixel)
7	height	ความสูงของแผนที่ (หน่วย : pixel)
8	srs	ระบบพิกัด EPSF:4326 (ระบบพิกัดภูมิศาสตร์)

3. GetFeatureinfo

คือการร้องขอระบบให้บริการแผนที่ เพื่อทำการค้นคืนข้อมูลแผนที่ด้วยเงื่อนไขทางตำแหน่ง ซึ่งสามารถขอผ่าน GetFeatureinfo ได้ ผู้ใช้สามารถระบุพิกัด x,y ของจุดอ้างอิงสัมพันธ์ ทั่วไปเทียบกับภาพแผนที่ แม้อาจจะตอบกลับด้วยข้อมูล Attribute ในรูปแบบ HTML GHL หรือรูปแบบ ASCII อย่างง่ายโดยมีโครงสร้างของเอกสารดังนี้

ตารางที่ 3 ตารางอธิบายพารามิเตอร์การร้องขอ WMS GetFeatureinfo

ลำดับ	พารามิเตอร์	คำอธิบาย
1	bbox	ค่าพิกัดสองจุดประกอบเป็นรูปเหลี่ยมผืนผ้า คือ พิกัดล่างซ้าย (x,y) พิกัดบนขวา (x,y) ตามลำดับ ทั้งนี้ต้องสัมพันธ์กับระบบพิกัดที่ระบุในตัวแปร srs ด้วย
2	styles	เลือก style สำหรับแสดงผลที่ WMS เตรียมไว้ให้ (ถ้าไม่ระบุจะใช้ default ที่ผู้ให้บริการกำหนดไว้)
3	format	ฟอร์แมตของภาพแผนที่ที่จะส่งกลับมาให้ผู้ให้บริการ
4	request	ชื่อของ Operation ดังเช่น Getmap,GetCapabilities เป็นต้น
5	layers	ชื่อของชั้นข้อมูลแบบเรียงลำดับโดยมีเครื่องหมาย “.” ชั้น
6	query_layers	layer
7	width	ความกว้างของภาพแผนที่ (หน่วย : pixel)

8	height	ความสูงของแผนที่ (หน่วย : pixel)
9	srs	ระบบพิกัด EPSF:4326 (ระบบพิกัดภูมิศาสตร์)
10	x	ตำแหน่งของพิกัดที่จะสืบค้นในแนวแกน x (หน่วย : pixel)
11	y	ตำแหน่งที่จะสืบค้นในแนวแกน y(หน่วย : pixel)

2.8.2 การให้บริการแผนที่ออนไลน์ในรูปแบบ WFS (Web Feature Service)

Web Feature Service (WFS) เป็นข้อกำหนดมาตรฐานที่ใช้ในการเข้าถึงฐานข้อมูลปริภูมิชนิดเวกเตอร์จากผู้ใช้บริการข้อมูล โดยผู้ใช้สามารถเข้าถึงข้อมูลด้วยการดาวน์โหลดข้อมูลภูมิสารสนเทศผ่านระบบอินเทอร์เน็ต หรือสามารถเรียกมาวิเคราะห์เชิงพื้นที่ได้ การทำงานของ Web Feature Service สามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่ Basic WFS (การใช้งานติดต่อผ่าน http ง่าย) และ Transaction WFS (การเรียกใช้ชนิดเป็นระเบียบ หรือ WFS) สรรเพชร ชื่อนิติไพศาล, 2556

Basic WFS ประกอบด้วย 3 Operation ดังนี้

1. GetCapabilities คือการตรวจสอบคุณสมบัติ และความสามารถของแม่ข่ายเพื่อขอใช้บริการแผนที่รูปแบบการตอบกลับที่สามารถทำงานได้ มักจะเลือกใช้เป็นคำสั่งแรกเพื่อสร้าง user interface ในกรณีที่ผู้ใช้บริการต้องการทราบข้อมูลเกี่ยวกับคุณสมบัติ WFS ที่เปิดให้บริการ ดังเช่น มีข้อมูลอะไรบ้าง มีโอเปอเรชั่นที่ใช้งานอะไรบ้างนั้น ผู้ใช้บริการต้องเรียกข้อมูลเหล่านี้ผ่านโอเอเรชั่น WFS:GetCapabilities ซึ่งสิ่งที่ WFS ส่งกลับมาให้กับผู้ขอใช้บริการนั้น คือ ไฟล์ข้อความที่มีโครงสร้างเป็น XML ส่วนใหญ่มักจะเรียกว่า "เอกสาร WFS:GetCapabilities" ตามชื่อโอเปอเรชั่น หรือเรียกสั้น ๆ ว่า "เอกสาร Capabilities"

ตารางที่ 4 ตารางอธิบายพารามิเตอร์การร้องขอ WFS GetCapabilities

ลำดับ	พารามิเตอร์	คำอธิบาย
1	ows:ServiceIdentification	ข้อมูลเกี่ยวกับตัวบริการเอง ดังเช่น ชื่อ, เวอร์ชัน, คำสำคัญ (keyword) เป็นต้น
2	ows:ServiceProvider	ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ให้บริการ ดังเช่น ชื่อหน่วยงาน, เบอร์โทรศัพท์, ที่อยู่ เป็นต้น
3	ows:OperationsMetadata	ข้อมูลเกี่ยวกับโอเปอเรชั่น (ฟังก์ชัน) ที่ให้บริการ ดังเช่น

		GetCapabilities, GetFeature, DescribeFeatureType เป็นต้น
4	wfs:FeatureTypeList	ข้อมูลเกี่ยวกับ feature type และโอเปอเรชั่นของแต่ละ feature ที่ให้บริการ ดังเช่น ชื่อ, คำอธิบาย, ระบบพิกัด, กรอบข้อมูล (Bounding box) เป็นต้น
5	wfs:ServesGMLObjectType	แสดงข้อมูล GML Object ที่สนับสนุนและไม่ได้ร่างมาจาก gml:AbstractFeatureType ที่ใช้ร่วมกับโอเปอเรชั่น GetGMLObject
6	ogc:Filter_Capabilities	แสดงข้อมูลเกี่ยวกับโอเปอเรชั่น หรือฟังก์ชันที่สามารถใช้ในการสืบค้น หรือกรองข้อมูลที่สนับสนุนใน WFS นี้

- DescribeFeatureType คือ การบรรยายโครงสร้างของ feature ที่ใช้ให้บริการ เช่น รายละเอียดของข้อมูล attribute ที่ประกอบอยู่ด้วยกัน เมื่อทราบว่า WFS ที่จะขอใช้บริการมีข้อมูล ชื่ออะไรอยู่บ้าง แล้ว จากนั้นต้องการทราบข้อมูลดังกล่าวมีโครงสร้างอย่างไรนั้น ผู้ใช้บริการสามารถร้องขอข้อมูลเหล่านี้ได้ผ่านโอเปอเรชั่น WFS:DescribeFeatureType ซึ่งเอกสารที่ตอบกลับมาจะอธิบายโครงสร้างของข้อมูล ดังเช่น ชื่อ, ชนิด เป็นต้น และเพื่อให้การพัฒนา Application สามารถเลือกหรือไม่เลือกข้อมูลอธิบาย รวมทั้งเตรียมวิธีการแสดงผลที่เหมาะสมได้
- GetFeature คือการเรียกดูข้อมูลหรือการเข้าถึงข้อมูล feature อาจมีเงื่อนไขการคัดกรองขอการเลือกผ่าน FilterEncoding เช่น จังหวัดที่ขึ้นต้นด้วย “จังหวัด” ผลลัพธ์ของข้อมูลจะอยู่ในรูปแบบของ GML ผู้ใช้บริการ WFS สามารถขอข้อมูลเหล่านี้ได้ด้วยโอเปอเรชั่น WFS:GetFeature ซึ่งบริการ WFS จะส่งข้อมูลกลับมาให้คำร้องข้อมูล WFS:GetFeature

2.9 การจัดการระบบฐานข้อมูล (Database Management)

การจัดการข้อมูลฐานข้อมูล (Database Management) ฐานข้อมูล (Database) เป็นศูนย์รวมของข้อมูลต่าง ๆ ที่มีความสัมพันธ์กัน โดยจะมี กระบวนการจัดการหมวดหมู่อย่างมีระเบียบแบบแผน ก่อให้เกิดฐานข้อมูลเป็นแหล่งรวมข้อมูล จากสแกนต่าง ๆ ที่ถูกนำมาจัดเก็บไว้ภายใต้ฐานข้อมูลเพียงชุดเดียวระบบฐานข้อมูล (Database Management System) ซึ่งมีหน้าที่ให้ผู้ใช้ได้เข้าถึงข้อมูลได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้ใช้อย่างสามารถโต้ตอบกับฐานข้อมูลได้โดยผ่านชุดคำสั่ง SQL หรือชุดคำสั่ง SQL ไปผนวกลงในโปรแกรมประยุกต์เพื่อใช้งานร่วมกับโปรแกรมมีโมดูลประมวลผลต่าง ๆ พร้อมกับโมดูลที่

ใช้ตอบกลับ ฐานข้อมูลด้วยชุดคำสั่งภาษา PHP ซึ่งภายในโปรแกรมมีโมดูลประมวลผลต่างๆ พร้อมกับโมดูลที่ใช้โต้ตอบกับฐานข้อมูลด้วยชุดคำสั่งภาษา SQL (สิทธิชัย ชูสำโรง, 2559)

รูปแบบของระบบฐานข้อมูลแบ่งเป็น 3 ประเภท คือ

- 1) ฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ (Relational Database) เป็นการเก็บข้อมูลในรูปแบบที่เป็นตาราง (Table) หรือเรียกว่า รีเลชัน (Relation) มีลักษณะเป็น 2 มิติ คือแถวและเป็นคอลัมน์ การเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างตารางจะเชื่อมโยงโดยใช้แอทริบิวต์ (Attribute) หรือ คอลัมน์ที่เหมือนกันทั้งสองตารางเป็นตัวเชื่อมโยงข้อมูล
- 2) ฐานข้อมูลแบบลำดับชั้น (Hierarchical Database) เป็นโครงสร้างที่จัดเก็บข้อมูลในลักษณะความสัมพันธ์แบบ พ่อ ลูก หรือโครงสร้างรูปแบบต้นไม้ ที่จัดเก็บที่นี้ คือ ระเบียบ (Record) ซึ่งประกอบด้วยขอบเขตข้อมูล Field ของ เอนทิตีหนึ่งๆ
- 3) ฐานข้อมูลแบบข่าย (Network Database) เป็นการรวมระเบียบต่างๆ และความสัมพันธ์ระหว่างระเบียบ แต่จะต่างกับฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์ คือ ในฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์จะแฝงความสัมพันธ์เอาไว้ โดยระเบียบที่มีความกันจะต้องมีข้อมูลในแอทริบิวต์หนึ่งๆที่เหมือนกันแต่ฐานข้อมูลแบบเครือข่าย จะแสดงความสัมพันธ์อย่างชัดเจน

2.10 Web GIS / Web Map Application

Web GIS เป็นระบบ GIS หนึ่งที่ใช้เทคโนโลยีเว็บเพื่อการสื่อสารระหว่างองค์ประกอบ ต่าง ๆ ในระบบ ซึ่งประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการจัดเก็บ เรียกค้น จัดการ วิเคราะห์ข้อมูลเชิง พื้นที่หรือข้อมูลภูมิศาสตร์ โดยแสดงผลผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ซึ่งอย่างน้อยที่สุด Web GIS ต้องมี หนึ่งลูกข่าย (a client) และหนึ่งเซิร์ฟเวอร์ (a server) ที่ทำงานบนระบบปฏิบัติการที่เป็น desktop app หรือ web browser app ที่ให้ผู้ใช้สามารถสื่อสารผ่าน server และ server จะทำหน้าที่เป็น Web server app ด้วย Map Application เป็นระบบ Web GIS ที่ผู้ใช้งานสามารถใช้งานผ่านเว็บเบราว์เซอร์ เช่น Internet explorer Mozilla หรือ Netscape โดยผู้ใช้ไม่จำเป็นต้องติดตั้ง ซอฟต์แวร์ลงบนเครื่องคอมพิวเตอร์ ตัวอย่าง Web Map Application ได้แก่ Google Map API Map Server ของ CAT-GIFT (Government Information For Thailand) เป็นต้น ซึ่งข้อดีของระบบ Web GIS แบบ Web Map Application คือสามารถทำงานได้กับเครื่องคอมพิวเตอร์ทุก Platform และประหยัดค่าใช้จ่ายในการจัดหาซอฟต์แวร์ แต่ข้อเสียคือในการใช้งานต้องเชื่อมต่อกับ อินเทอร์เน็ตตลอดเวลา (<http://bpgis.blogspot.com/>)

2.11 ภาษา HTML

คือ ภาษาหลักที่ใช้ในการเขียนเว็บเพจ โดยใช้ Tag ในการกำหนดการแสดงผล HTML ย่อมาจากคำว่า Hypertext Markup Language โดย Hypertext หมายถึง ข้อความที่เชื่อมต่อกันผ่านลิงค์ (Hyperlink) Markup language หมายถึงภาษาที่ใช้ Tag ในการกำหนดการแสดงผลสิ่งต่างๆที่แสดงอยู่บนเว็บเพจ ดังนั้น HTML จึงหมายถึง ภาษาที่ใช้ Tag ในการกำหนดการแสดงผลเว็บเพจที่ต่างก็เชื่อมถึงกันใน Hyperspace ผ่าน Hyperlink ความเป็นมาของ HTML เริ่มขึ้นเมื่อปี 1980 เมื่อ Tim Berners Lee เสนอต้นแบบสำหรับนักวิจัยใน CERN เพื่อแลกเปลี่ยนเอกสาร ข้อมูลด้านการวิจัย โดยใช้ชื่อว่า Enquire ในปี 1990 เค้าได้เขียน โปรแกรมบราวเซอร์ และทดลองรันบนเซิร์ฟเวอร์ที่เค้าพัฒนาขึ้น HTML ได้รับการรู้จักจาก HTML Tag HTML ถูกพัฒนาจาก SGML และ Tim ก็คิดเสมือนว่า HTML เป็นโปรแกรมย่อยของ SGML อยู่ในตอนนั้น ต่อมาในปี 1996 เพื่อกำหนดมาตรฐานให้ตรงกัน W3C World Wide Web Consortium จึงเป็นผู้กำหนดสเปกทั้งหมดของ HTML และปี 1999 HTML 4.01 ก็ถือกำเนิดขึ้น โดยมี HTML 5 ซึ่งเป็น Web Hypertext Application ถูกพัฒนาต่อมาในปี 2004 นอกจากนี้ยังมีการพัฒนาไปเป็น XHTML ซึ่ง คือ Extended HTML ซึ่งมีความสามารถและมาตรฐานที่รัดกุมกว่าอีกด้วย โดยอยู่ภายใต้การควบคุมของ W3C (World Wide Web Consortium) โครงสร้างของภาษา HTML การเขียนโฮมเพจด้วยภาษา HTML นั้น เอกสาร HTML จะประกอบด้วย ส่วนประกอบ 2 ส่วน ดังนี้

- 1) ส่วน Head คือส่วนที่จะเป็นหัว (Header) ของหน้าเอกสารทั่วไป หรือส่วนชื่อ เรื่อง (Title) ของหน้าต่างการทำงานในระบบ Windows 13
- 2) ส่วน Body จะเป็นส่วนเนื้อหาของเอกสารนั้นๆ ซึ่งจะประกอบด้วย Tag คำสั่ง ในการจัดรูปแบบ หรือตกแต่งเอกสาร HTML

โดยเอกสารทั้งส่วนดังกล่าวจะอยู่ภายใน Teg คำสั่งในการจัดรูปแบบ หรือตกแต่งเอกสาร HTML

<HTML>....</HTML> คำสั่งเริ่มต้นการเขียนเว็บ

<HEAD>....</HEAD> เป็นส่วนหัวของเว็บเพจ บอกคุณสมบัติของเว็บเพจ

<TITLE>....</TITLE> ใช้บอกชื่อของเว็บเพจ

<BODY>....</BODY> เป็นส่วนสำคัญที่สุด เพราะเป็นส่วนที่แสดงเนื้อหาทั้งหมด ซึ่งรวมถึง ข้อความ รูปภาพ เสียง ตาราง การเชื่อมโยง (link) (<http://www.codingbasic.com/html.html>)

2.12 ภาษา JavaScript

JavaScript คือ ภาษาคอมพิวเตอร์สำหรับการเขียนโปรแกรมบนระบบอินเทอร์เน็ตที่กำลังได้รับความนิยมอย่างสูง JavaScript เป็นสคริปต์เชิงวัตถุ (Script) ซึ่งในการสร้าง และ พัฒนาเว็บไซต์ (ใช้ร่วมกับ HTML) เพื่อให้เว็บไซต์ของเราดูมีการเคลื่อนไหว สามารถตอบสนอง ผู้ใช้งานได้มากขึ้น ซึ่งมีวิธีการทำงานในลักษณะ "แปลความและดำเนินงานไปที่ละคำสั่ง" (Interpret) หรือเรียกว่า (Object Oriented Programming) มีเป้าหมายในการออกแบบ และ พัฒนาโปรแกรมในระบบอินเทอร์เน็ต สำหรับผู้เขียนด้วย ภาษา HTMLสามารถทำงานข้าม แพลตฟอร์มได้ โดยทำงานร่วมกับ ภาษา HTML และภาษา Java ได้ทั้งทางด้าน Clientและ Server JavaScript ถูกพัฒนาขึ้นโดย (Netscape Communications Corporation) โดยใช้ชื่อ ว่า Live Script ออกมาพร้อมกับ Netscape Navigator 2.0 เพื่อใช้สร้างเว็บเพจโดยติดต่อกับ เซิร์ฟเวอร์แบบ Live Wire ต่อมา Netscape จึงได้ร่วมมือกับบริษัทซันไมโครซิสเต็มส์ปรับปรุง ระบบของ บราวเซอร์ เพื่อให้สามารถติดต่อกับภาษาจาวาได้ และได้ปรับปรุง LiveScript ใหม่เมื่อปี 2538 แล้วตั้งชื่อใหม่ว่า JavaScript สามารถทำให้การสร้างเว็บเพจมีลูกเล่นต่างๆ มากมาย และยังสามารถโต้ตอบกับผู้ใช้ได้อย่างทันที เช่น การใช้เมาส์คลิกหรือการกรอกข้อความ ในฟอร์ม เป็นต้น

เนื่องจาก JavaScript ช่วยให้ผู้พัฒนาสามารถสร้างเว็บเพจได้ตรงกับความต้องการ และมีความน่าสนใจมากขึ้น ประกอบกับเป็นภาษาเปิดที่ใครก็สามารถนำไปใช้ได้ ดังนั้นจึงได้รับความนิยมเป็นอย่างสูง มีการใช้งานกันอย่างกว้างขวาง รวมทั้งได้ถูกกำหนดให้เป็นมาตรฐานโดย ECMA การทำงานของ JavaScript จะต้องมีการแปลคำสั่ง ซึ่งขั้นตอนนี้จะถูกจัดการโดย บราวเซอร์ (เรียกว่าเป็น client-side Script) ดังนั้น JavaScript จึงสามารถทำงานได้เฉพาะบน บราวเซอร์ที่สนับสนุน ซึ่งปัจจุบันบราวเซอร์เกือบทั้งหมดก็สนับสนุน JavaScript แล้ว อย่างไรก็ตาม สิ่งที่ต้องระวังคือ JavaScript มีการพัฒนาเวอร์ชันใหม่ๆ ออกมาด้วย ดังนั้นถ้านำโค้ดของ เวอร์ชันใหม่ไปรันบนบราวเซอร์รุ่นเก่าที่ยังไม่สนับสนุนก็อาจจะทำให้เกิด error ได้

การทำงานของ JavaScript

1. JavaScript ทำให้สามารถใช้เขียนโปรแกรมแบบง่ายๆ โดยไม่ต้องพึ่งภาษาอื่น
2. JavaScript มีคำสั่งที่ตอบสนองกับผู้ใช้ เช่น เมื่อผู้ใช้คลิกที่ปุ่มหรือ Checkbok ก็สามารถสั่ง
3. ให้เปิดหน้าต่างใหม่ได้ ทำให้เว็บไซต์ของเรามีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใช้มากขึ้น
4. JavaScript สามารถเขียนหรือเปลี่ยนแปลง HTML Element ได้ นั่นคือสามารถ เปลี่ยนแปลงรูปแบบการแสดงผลของเว็บไซต์ได้ หรือหน้าแสดงเนื้อหาสามารถซ่อนหรือแสดง เนื้อหาได้แบบง่ายๆ
5. JavaScript สามารถตรวจสอบข้อมูลได้
6. JavaScript สามารถใช้ในการตรวจสอบผู้ใช้ได้ เช่น ตรวจสอบว่าผู้ใช้ ใช้ Web Browser อะไร

7. JavaScript สร้าง Cookies (เก็บข้อมูลของผู้ใช้ในคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้เอง)

ข้อดีและข้อเสียของ JavaScript

การทำงานของ JavaScript เกิดขึ้นบนบราวเซอร์ (เรียกว่าเป็น client-side script) ดังนั้นไม่ว่าจะใช้เซิร์ฟเวอร์อะไร ก็ยังคงสามารถใช้ JavaScript ในเว็บเพจได้ ต่างกับภาษา - สคริปต์อื่นๆ เช่น Perl, PHP, หรือ ASP ซึ่งต้องแปลความ และทำงานที่ตัวเครื่องเซิร์ฟเวอร์ (เรียกว่า server-side script) ดังนั้นจึงต้องใช้บนเซิร์ฟเวอร์ที่สนับสนุนภาษาเท่านั้นเท่านั้นจาก ลักษณะดังกล่าวก็ทำให้ JavaScript มีข้อจำกัด คือ ไม่สามารถรับและส่งข้อมูลต่างๆ กับ เซิร์ฟเวอร์โดยตรง เช่น การอ่านไฟล์จากเซิร์ฟเวอร์ เพื่อนำมาแสดงบนเว็บเพจ หรือ รับ ข้อมูล จาก ผู้ชม เพื่อนำไปเก็บบนเซิร์ฟเวอร์ เป็นต้น (www2.cvc.ac.th/trasai/t51/39012009/JavaScript)

2.13 ภาษา PHP

ภาษา PHP คือ ภาษาคอมพิวเตอร์ในลักษณะเซิร์ฟเวอร์-ไซด์ สคริปต์ โดยลิขสิทธิ์ที่อยู่ในลักษณะโอเพนซอร์ส ภาษาพีเอชพีใช้สำหรับจัดทำเว็บไซต์ และแสดงผลออกมาในรูปแบบ HTML โดยมีรากฐานโครงสร้างคำสั่งมาจากภาษา ภาษาซี ภาษาจาวา และ ภาษาเพิร์ล ซึ่ง ภาษาพีเอชพี นั้นง่ายต่อการเรียนรู้ ซึ่งเป้าหมายหลักของภาษานี้ คือให้นักพัฒนาเว็บไซต์สามารถเขียน เว็บเพจ ที่มีความตอบโต้ได้อย่างรวดเร็ว คุณสมบัติการแสดงผลของพีเอชพี จะปรากฏในลักษณะ HTML ซึ่งจะไม่แสดงคำสั่งที่ผู้ใช้เขียน ซึ่งเป็นลักษณะเด่นที่พีเอชพีแตกต่างจากภาษาในลักษณะไคลเอนต์-ไซด์ สคริปต์ เช่น ภาษาจาวาสคริปต์ ที่ผู้ชมเว็บไซต์สามารถอ่านดูและคัดลอกคำสั่งไปใช้เองได้ นอกจากนี้พีเอชพียังเป็นภาษาที่เรียนรู้และเริ่มต้นได้ไม่ยาก โดยมีเครื่องมือช่วยเหลือและคู่มือที่สามารถหาอ่านได้ฟรีบนอินเทอร์เน็ต ความสามารถการประมวลผลหลักของพีเอชพี ได้แก่ การสร้างเนื้อหาอัตโนมัติจัดการคำสั่ง การอ่านข้อมูลจากผู้ใช้และประมวลผล การอ่านข้อมูลจากดาต้าเบสความสามารถจัดการกับคุกกี้ ซึ่งทำงานเช่นเดียวกับโปรแกรมในลักษณะ CGI คุณสมบัติอื่นเช่น การประมวลผลตามบรรทัดคำสั่ง (command line scripting) ทำให้ผู้เขียนโปรแกรมสร้างสคริปต์พีเอชพี ทำงานผ่านพีเอชพีพาร์เซอร์ (PHP parser) โดยไม่ต้องผ่านเซิร์ฟเวอร์หรือบราวเซอร์ ซึ่งมีลักษณะเหมือนกับ Cron (ใน ยูนิกซ์ หรือ ลินุกซ์) หรือ Task Scheduler (ในวินโดวส์) สคริปต์เหล่านี้สามารถนำไปใช้ในแบบ Simple textprocessing tasks ได้การแสดงผลของพีเอชพี ถึงแม้ว่าจุดประสงค์หลักใช้ในการแสดงผล HTML แต่ยังสามารถสร้าง XHTML หรือ XML ได้ นอกจากนี้สามารถทำงานร่วมกับคำสั่งเสริมต่างๆ ซึ่งสามารถแสดงผลข้อมูลหลัก PDF แฟลช (โดยใช้ libswf และ Ming) พีเอชพีมีความสามารถอย่างมากในการทำงานเป็นประมวลผลข้อความ จาก POSIX Extended หรือ รูปแบบ Perl ทั่วไป เพื่อแปลงเป็นเอกสาร XML ในการ

แปลงและเข้าสู่เอกสาร XML เรารองรับมาตรฐาน SAX และ DOM สามารถใช้รูปแบบ XSLT ของเราเพื่อแปลงเอกสาร XML เมื่อใช้พีเอชพีในการทำอีคอมเมิร์ซ สามารถทำงานร่วมกับโปรแกรมอื่น เช่น Cybercashpayment, CyberMUT, VeriSign Payflow Pro และ CCVS functions เพื่อใช้ในการสร้างโปรแกรมทำธุรกรรมทางการเงิน การรองรับPHP คำสั่งของพีเอชพี สามารถสร้างผ่านทางโปรแกรมแก้ไขข้อความทั่วไปเช่น โน้ตแพด หรือ vi ซึ่งทำให้การทำงานของพีเอชพี สามารถทำงานได้ในระบบปฏิบัติการหลักเกือบทั้งหมด โดยเมื่อเขียนคำสั่งแล้วนำมาประมวลผล Apache, Microsoft Internet Information Services (IIS) , PersonalWeb Server, Netscape และ iPlanet servers, O'Reilly Website Pro server, Caudium, Xitami, OmniHTTPd, และอื่นๆ อีกมากมาย สำหรับส่วนหลักของ PHP ยังมี Module ในการรองรับ CGI มาตรฐานซึ่ง PHP สามารถทำงานเป็นตัวประมวลผล CGI ด้วย และด้วย PHP, คุณมีอิสรภาพในการเลือกระบบปฏิบัติการ และ เว็บเซิร์ฟเวอร์ นอกจากนี้คุณยังสามารถใช้สร้างโปรแกรมโครงสร้าง สร้างโปรแกรมเชิงวัตถุ (OOP) หรือสร้างโปรแกรมที่รวมทั้งสองอย่างเข้าด้วยกัน แม้ว่าความสามารถของคำสั่ง OOP มาตรฐานในเวอร์ชันนี้ยังไม่สมบูรณ์ แต่ตัวไลบรารีทั้งหลายของโปรแกรม และตัวโปรแกรมประยุกต์ (รวมถึง PEAR library) ได้ถูกเขียนขึ้นโดยใช้รูปแบบการเขียนแบบ OOP เท่านั้น PHP สามารถทำงานร่วมกับฐานข้อมูลได้หลายชนิด ซึ่งฐานข้อมูลส่วนหนึ่งที่รองรับได้แก่ ออราเคิล dBase PostgreSQL IBM DB2 MySQL Informix ODBC โครงสร้างของฐานข้อมูลแบบ DBX ซึ่งทำให้พีเอชพีใช้กับฐานข้อมูลอะไรก็ได้ที่รองรับรูปแบบนี้ และ PHP ยังรองรับ ODBC (Open Database Connection) ซึ่งเป็นมาตรฐานการเชื่อมต่อฐานข้อมูลที่ใช้กันแพร่หลายอีกด้วย คุณสามารถเชื่อมต่อกับฐานข้อมูลต่างๆ ที่รองรับมาตรฐานโลกนี้ได้ PHP ยังสามารถรองรับการสื่อสารกับการบริการในโพรโทคอลต่างๆ เช่น LDAP IMAP SNMP NNTP POP3 HTTP COM (บนวินโดวส์) และอื่นๆ อีกมากมาย คุณสามารถเปิด Socket บนเครือข่ายโดยตรง และ ตอบโต้โดยใช้ โพรโทคอลใดๆ ก็ได้ PHP มีการรองรับสำหรับการแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบ WDDX Complex กับ Web Programming อื่นๆ ทั่วไปได้ พูดถึงในส่วน Interconnection, พีเอชพีมีการรองรับสำหรับ Java objects ให้เปลี่ยนมันเป็น PHP Object แล้วใช้งาน คุณยังสามารถใช้รูปแบบ CORBA เพื่อเข้าสู่ Remote Object ได้เช่นกัน โครงสร้างของภาษา PHP ในช่วงแรกภาษาที่นิยมใช้งานบนระบบเครือข่าย คือ ภาษา HTML (Hypertext Markup Language) แต่ภาษา HTML มีลักษณะเป็น Static คือ ภาษาที่มีลักษณะของข้อมูลคงที่ ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบันที่นิยมใช้ระบบเครือข่าย Internet เป็นศูนย์กลางในการติดต่อระหว่างกัน ทำให้ต้องการใช้เว็บไซต์ที่มีลักษณะเป็นแบบ Dynamic คือ เว็บไซต์ที่ข้อมูลสามารถเปลี่ยนแปลงได้โดยอัตโนมัติตามเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ผู้เขียนเว็บไซต์เป็นผู้กำหนด และการควบคุมการทำงานเหล่านี้จะกระทำโดยโปรแกรมภาษาสคริปต์ เช่น ภาษา PHP ซึ่งเป็นภาษาหนึ่งที่ได้รับคามนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน PHP ถูกสร้างขึ้นในปี ค.ศ.1994 โดย Rasmus Lerdorf ต่อมาเมื่อผู้ให้ความสนใจเป็นจำนวนมาก จึงได้ออกเป็นแพ็คเกจ "Personal Home Page" ซึ่งเป็นที่มาของ PHP โดยภาษา PHP เป็นแบบ Server Side Script และเป็น Open Source

พอกกลางปี ค.ศ.1995 เขาก็ได้พัฒนาตัวแปลภาษา PHP ขึ้นมาใหม่ โดยใช้ชื่อว่า PHP/FI เวอร์ชัน 2 ซึ่งได้เพิ่มความสามารถในการรับข้อมูลที่ส่งมาจากฟอร์มของ HTML (จึงมีชื่อว่า FI หรือ Form Interpreter) นอกจากนั้นยังเพิ่มความสามารถในการติดต่อกับฐานข้อมูลอีกด้วย จึงทำให้ผู้คนเริ่มหันมาสนใจ PHP กันมากขึ้น ในปี 1997 มีผู้ร่วมพัฒนา PHP เพิ่มอีก 2 คน คือ Zeev Suraski และ Andi Gutmans (กลุ่มที่เรียกตัวเองว่า Zend ซึ่งย่อมาจาก Zeev และ Andi) โดยได้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ และเพิ่มเติมเครื่องมือให้มากขึ้น ภาษา PHP มีลักษณะเป็น embedded script หมายความว่าเราสามารถฝังคำสั่ง PHP ไว้ในเว็บเพจร่วมกับคำสั่ง (Tag) ของ HTML ได้ และสร้างไฟล์ที่มีนามสกุลเป็น .php, .php3 หรือ .php4 ซึ่งไวยากรณ์ที่ใช้ใน PHP เป็นการนำรูปแบบของภาษาต่างๆ มารวมกันได้แก่ C, Perl และ Java ทำให้ผู้ใช้ที่มีพื้นฐานของภาษาเหล่านี้อยู่แล้วสามารถศึกษา และใช้งานภาษานี้ได้ไม่ยาก ความสามารถของภาษา PHP

- เป็นภาษาที่มีลักษณะเป็นแบบ Open source ผู้ใช้สามารถ Download และนำ Source code ของ PHP ไปใช้ได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

- เป็นสคริปต์แบบ Server Side Script ดังนั้นจึงทำงานบนเว็บเซิร์ฟเวอร์ ไม่ส่งผลกับการทำงานของเครื่อง Client โดย PHP จะอ่านโค้ด และทำงานที่เซิร์ฟเวอร์ จากนั้นจึงส่งผลลัพธ์ที่ได้จากการประมวลผลมาที่เครื่องของผู้ใช้ในรูปแบบของ HTML ซึ่งโค้ดของ PHP นี้ผู้ใช้จะไม่สามารถมองเห็นได้

- PHP สามารถทำงานได้ในระบบปฏิบัติการที่ต่างชนิดกัน เช่น Unix, Windows, Mac OS หรือ Risc OS อย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจาก PHP เป็นสคริปต์ที่ต้องทำงานบนเซิร์ฟเวอร์ ดังนั้นคอมพิวเตอร์สำหรับเรียกใช้คำสั่ง PHP จึงจำเป็นต้องติดตั้งโปรแกรมเว็บเซิร์ฟเวอร์ไว้ด้วย เพื่อให้สามารถประมวลผล PHP ได้

- PHP สามารถทำงานได้ในเว็บเซิร์ฟเวอร์หลายชนิด เช่น Personal Web Server (PWS), Apache, OmniHttpd และ Internet Information Service (IIS) เป็นต้น

- ภาษา PHP สนับสนุนการเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุ (Object Oriented Programming)

- PHP มีความสามารถในการทำงานร่วมกับระบบจัดการฐานข้อมูลที่หลากหลาย ซึ่งระบบจัดการฐานข้อมูลที่สนับสนุนการทำงานของ PHP เช่น Oracle, MySQL, FilePro, Solid, FrontBase, mSQL และ MS SQL เป็นต้น

- PHP อนุญาตให้ผู้ใช้สร้างเว็บไซต์ซึ่งทำงานผ่านโปรโตคอลชนิดต่างๆ ได้ เช่น LDAP, IMAP, SNMP, POP3 และ HTTP เป็นต้น

- โค้ด PHP สามารถเขียน และอ่านในรูปแบบของ XML ได้

ลักษณะเด่นของ PHP

- 1.ใช้ได้ฟรี
2. PHP เป็นโปรแกรมวิ่งข้าง Sever ดังนั้นขีดความสามารถไม่จำกัด
3. Conlatfun นั่นคือPHP วิ่งบนเครื่อง UNIX, Linux, Windows ได้หมด 4.เรียนรู้ง่าย เนื่องจาก PHP ผีงเข้าไปใน HTML และใช้โครงสร้างและไวยากรณ์ภาษาง่ายๆ
- 5.เร็วและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะเมื่อใช้กับ Apache Xserve เพราะไม่ต้องใช้โปรแกรมจากภายนอก
- 6.ใช้ร่วมกับ XML ได้ทันที
- 7.ใช้กับระบบแฟ้มข้อมูลได้
- 8.ใช้กับข้อมูลตัวอักษรได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- 9.ใช้กับโครงสร้างข้อมูล แบบ Scalar, Array, Associative array 10.ใช้กับการประมวลผลภาพได้ (Peerapas Phongeratiyut, 2558)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

บทที่ 3

ในการศึกษาเรื่องการพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรด้วย pgRouting และ Web GIS ครั้งนี้มีเครื่องมือและรายละเอียด ดังนี้

3.1 ตำแหน่งและพื้นที่การศึกษา

3.1.1 ตำแหน่ง

คือ ข้อมูลเส้นทางภายในมหาวิทยาลัย

3.1.2 พื้นที่การศึกษา

เก็บข้อมูลเส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยโดยข้อมูลที่เก็บมาคือ เส้นทางเดินรถ เส้นทางจักรยาน ทางเดินเท้า อาคารเรียนรวม

3.2 อุปกรณ์และโปรแกรมคอมพิวเตอร์

โปรแกรมและซอฟต์แวร์

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ซอฟต์แวร์ที่สเปคในการทำงาน ได้แก่

Desktop GIS : QGIS ,Web server : PostgreSQL/PostGIS3, pgAdmin, pgRouting

เป็นต้น

3.3 วิธีการดำเนินงาน

ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ QGIS ในการจัดการข้อมูลสารสนเทศและใช้ PostgreSQL/PostGIS ในการจัดการระบบฐานข้อมูลพื้นที่และระบบฐานข้อมูลเชิงสัมพันธ์และพัฒนาระบบด้วยภาษา SQL (Structured Query Language) และใช้ pgRouting เป็นฟังก์ชันเสริมสำหรับใช้ในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลการค้นหาเส้นทางและคำนวณเส้นทางทางอีกจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่งในงานวิจัยชิ้นนี้ (อริสา บุญคง,2563)

ศึกษาความรู้เกี่ยวกับซอฟต์แวร์ที่สเปค pgRouting เป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์คำนวณหาเส้นทางจากอีกจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง pgRouting Library เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์หาเส้นทางที่สั้นที่สุด ตามระยะเส้นทางสัญญาณปกติ pgRouting เป็นเครื่องมือที่ทำงานร่วมกับฐานข้อมูลเชิงพื้นที่ PostgreSQL/PostGIS โดยเพิ่มฟังก์ชันการคำนวณระยะทาง (Network Analysis) และการวิเคราะห์โครงข่ายอื่นๆ (pgRouting Contributors, 2013) pgRouting ได้พัฒนามาจาก pgDijkstra เขียนโดย Sylvain Pasche จาก camptocamp ต่อมาได้นำไปพัฒนาต่อโดยบริษัท Orkney ประเทศญี่ปุ่น และเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น pgRouting อย่างเป็นทางการ วัตถุประสงค์หลักของ pgRouting คือจัดหาฟังก์ชันสำหรับใช้ใน PostgreSQL/PostGIS

เพื่อสร้างเครื่องมือในการคำนวณหาระยะ ซึ่งมีความคล้ายคลึงกับ ชุดคำสั่งในโปรแกรมบางโปรแกรม เช่น คำสั่งหาระยะทางที่ใกล้ที่สุดในโปรแกรม ArcGIS Desktop หรือการขอเส้นทางใน Google Maps ไม่แค่เฉพาะในเรื่องของระยะทางบนถนนเท่านั้น แต่สามารถใช้ได้กับข้อมูลอะไรก็ได้ที่เกี่ยวข้องกับระยะทาง การสิ้นเปลืองเวลาน้ำมัน เงิน เช่น เส้นทางเกี่ยวกับการเดินเรือ และระบบเน็ตเวิร์คแม่ข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะช่วยให้สามารถวางแผนการเดินทางส่งสินค้าหลายๆที่ในการเดินทางครั้งเดียวกันได้อย่างสะดวกขึ้นอีกด้วย (Choosumrong et al, 2012)

pgr_dijkstra เป็นฟังก์ชันที่อยู่ใน pgRouting ซึ่งสามารถวิเคราะห์หาเส้นทางที่สั้นที่สุด (Shortest Part) ที่เป็นวิธีที่มักจะถูกนำมาใช้ในการคำนวณหาเส้นทาง (ราชการ ปริญญาตรี และสุนันทา สดส., 2550) โดยใช้การคำนวณทางคณิตศาสตร์ของ Dijkstra ซึ่งเป็นการเอาทฤษฎีกราฟ ดังที่แสดงในรูปที่ 2 โดยใช้เวอร์เท็กซ์ (Vertex) และเส้น (Edge) แทนถนนที่เชื่อมกันกำหนดระยะทางระหว่างจุดเป็นตัวเลขเข้าไปในกราฟ โดยเรียกกราฟนั้นว่ากราฟถ่วงน้ำหนัก (Weighted Graph) คือกราฟที่เส้นเชื่อมทุกเส้นมีค่าน้ำหนักที่มีค่าเป็นจำนวนจริงที่ไม่ติดลบ (พีระวัฒน์ แก้ววิการณและสุเพชร จิระจรกุล, 2557)

pgr_drivingDistance เป็นฟังก์ชันคำนวณหาพื้นที่ให้บริการ (Server area) โดยใช้วิธีการคำนวณจาก Dijkstra ซึ่งเป็นการกำหนดจุดเริ่มต้น (star_vid) และระบุค่าระยะทางหรือเวลา เพื่อที่จะคำนวณหาพื้นที่ให้บริการโดยเริ่มต้นผลลัพธ์ที่ได้จะถูกสกัดอยู่ในแบบจุด (node) หลังจากนั้นใช้ฟังก์ชัน pdr_alphaShape สำหรับสร้างข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบช่องพื้นที่รูปปิด เพื่อที่จะได้เอาข้อมูลนี้ไปวิเคราะห์กับตำแหน่งอาคารเรียน

ST_Buffer เป็นฟังก์ชันสำหรับสร้างพื้นที่กันชนซึ่งเป็นการหาระยะห่างจากรูปเรขาคณิต (geometry) ตามค่าที่กำหนด ส่วน ST_Within เป็นฟังก์ชันในการสืบค้นเชิงพื้นที่เพื่อหาข้อมูลจุดอยู่ในข้อมูลพื้นที่รูปปิดหรือไม่ โดยผลลัพธ์จะออกมาในรูปแบบจริง (True) หรือเท็จ (False) คือถ้าข้อมูลจุดอยู่ในพื้นที่รูปปิดจะเป็นจริง แต่ถ้าข้อมูลไม่ได้อยู่ในพื้นที่รูปปิดจะเป็นเท็จ

$$G = (V, E)$$

$$V(G) = \{A, B, C, D, E, F\}$$

$$EG = \{e_1, e_2, e_3, e_4, e_5, e_6, e_7, e_8\}$$

คำสั่งคำนวณ pgr_dijkstra (Shortest Path Dijkstra)

pgr_dijkstra (sql, star_{vid}, end_{vid}, directed)

เมื่อ sql = {(id_i, source_i, target_i, cost_i, reverse_cost_i)}

และ source = \bigcup source_i,

Target = \bigcup target_i,

กราฟถ่วงค่าน้ำหนัก $G_d = (V, E)$ จะถูกกำหนดโดย เซตของเวอร์เทกซ์ (V)

$V = \text{source} \cup \text{target} \cup \text{star}_{\text{vid}} \cup \text{end}_{\text{vid}}$

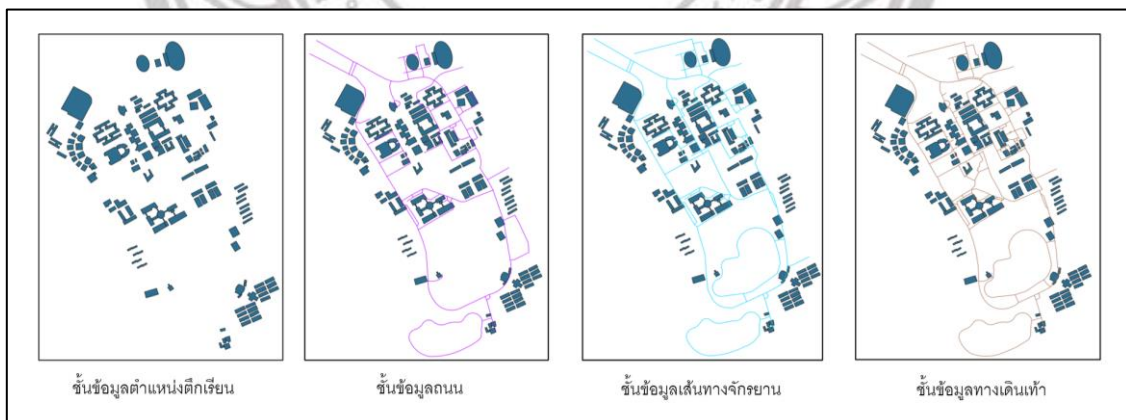
เซตของเส้น (E)

$$E = \left\{ \begin{array}{l} \{(source_i, target_i, cost_i) \text{ เมื่อ } cost \geq 0 \text{ if } reverse_cost_i = \emptyset \\ \{(source_i, target_i, cost_i) \text{ เมื่อ } cost = 0 \\ \cup \{(source_i, target_i, reverse_cost_i) \text{ เมื่อ } reverse_cost \geq 0 \text{ if } reverse_cost \neq \emptyset \end{array} \right.$$

3.4 การจัดเตรียมข้อมูล

3.4.1 Digitize ข้อมูล

ทำการกำหนดขอบเขตการศึกษา โดยในงานวิจัยชิ้นนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตพื้นที่การศึกษา คือ ภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ทำการ Digitize เส้นทางและตำแหน่งตึกภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรออกมาเป็นชั้นข้อมูล แบ่งชั้นข้อมูลออกเป็น 4 ชั้นได้แก่ ชั้นข้อมูล อาคาร ถนน ทางจักรยาน และ ทางเดินเท้า

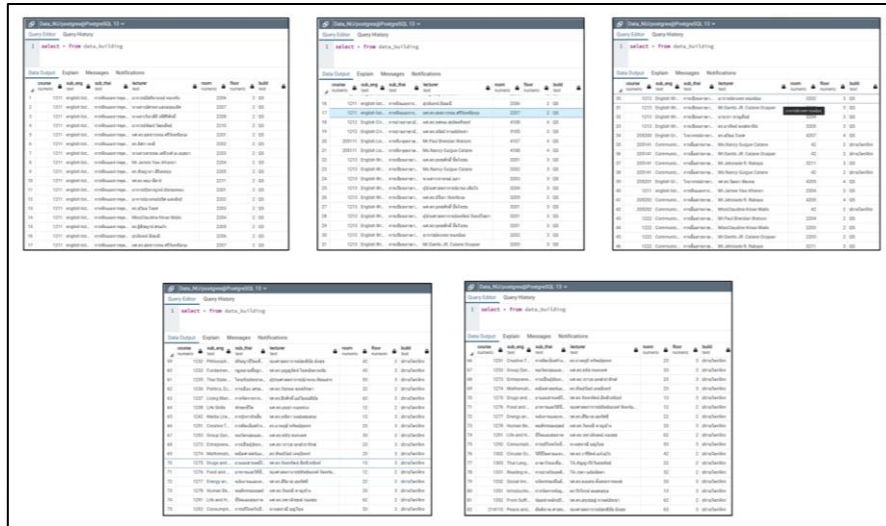
ภาพที่ 3.1 แบ่งชั้นข้อมูลออกเป็น 4 ชั้นได้แก่ ชั้นข้อมูล อาคาร ถนน ทางจักรยาน และ ทางเดินเท้า

Copyright by Naresuan University

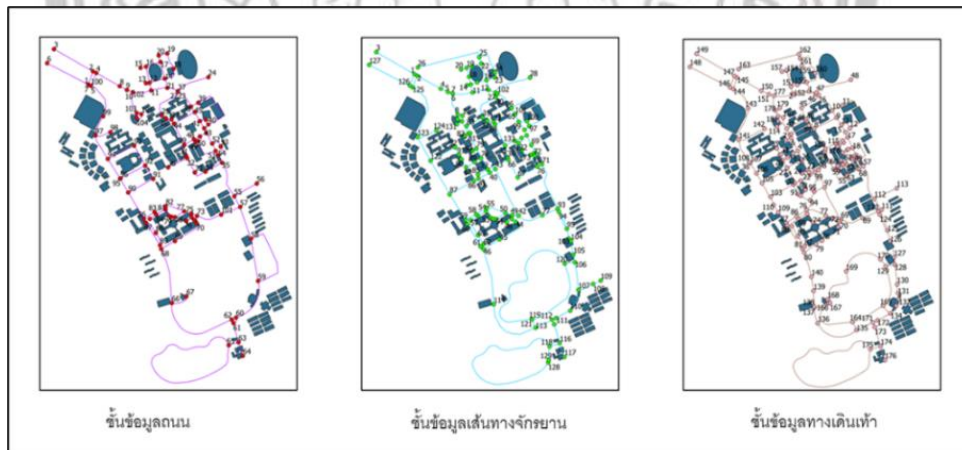
3.4.2 จัดเตรียม Attribute และเพิ่มโครงสร้างข้อมูลตามหลักของ pgRouting

โดยในชั้นข้อมูลของอาคารเรียนจะทำการเพิ่ม Attribute อาคารเรียน ชั้นเรียน และห้องเรียน ในส่วนของชั้นข้อมูลถนน ถนน ทางจักรยาน และทางเดินเท้า จะทำการเพิ่มโครงสร้างของฐานข้อมูลตามรูปแบบของ pgRouting โดยการเพิ่มคอลัมน์ source , target และ เพิ่มระยะทางเข้าไปในเทเบิล จะได้ฐานข้อมูลที่

ข้อมูลของพื้นที่ และทำการเชื่อมต่อฐานข้อมูลเข้ากับโปรแกรม QGIS เพื่อเรียกข้อมูลจากฐานข้อมูลมาแสดงบนโปรแกรม QGIS ข้อมูลที่เรียกมาจะมีข้อมูลของถนนในพื้นที่ศึกษา

ภาพที่ 3.2 ข้อมูล Attribute ในชั้นข้อมูล อาคารเรียน

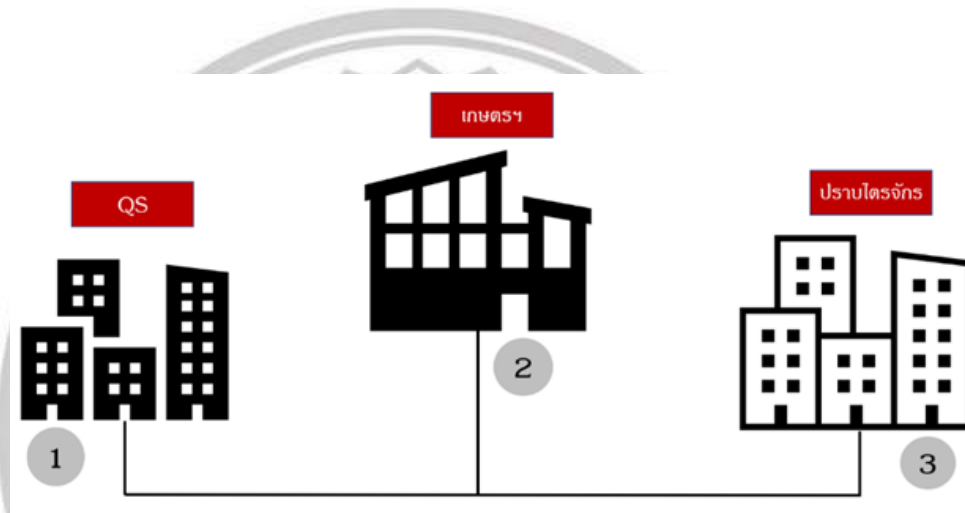

ภาพที่ 3.3 ภาพแสดงชั้นข้อมูล ถนน จักรยาน และทางเดินเท้า เมื่อทำการเพิ่มโครงสร้างข้อมูลเรียบร้อยแล้ว บนโปรแกรม QGIS

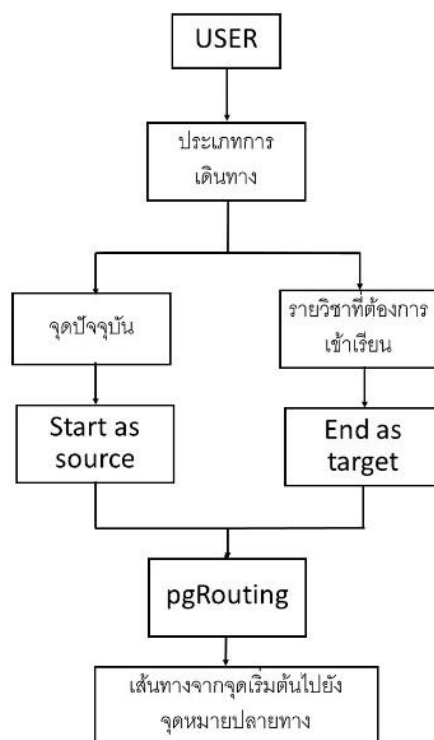
หลังจากทำการเตรียมข้อมูล Attribute และเพิ่มโครงสร้างฐานข้อมูลเรียบร้อยแล้ว จะต้องทำการทดสอบเพื่อดูความถูกต้องของฐานข้อมูล โดยใช้ภาษา SQL ร่วมกับคำสั่ง pgRouting โดยการใส่คำสั่งให้คำนวณเส้นทางในเทเบิล หากชั้นข้อมูลไม่มีข้อผิดพลาดโปรแกรมจะสามารถรันและแสดงผลลัพธ์ของเทเบิลนั้นๆออกมาได้ เมื่อโปรแกรมสามารถแสดงผลลัพธ์ของเทเบิลออกมาได้แล้ว ก็จะสามารถนำข้อมูลไปใช้ในการค้นหาเส้นทางร่วมกับ pgRouting ได้

3.5 การออกแบบระบบและการพัฒนาหน้าเว็บ

โดยในหน้าเว็บจะมีการแสดงข้อมูลแบบแผนที่ ตำแหน่งตึก และสามารถกำหนดจุดหมายปลายทางได้ว่าต้องการจะไปที่จุดไหน โดยจะแสดงจุดที่ User อยู่ไปยังจุดหมายปลายทาง ตัวอย่างระบบ หากนิสิตอยู่ที่คณะเกษตรฯ และเลือกจะไปที่ตึก QS ระบบจะทำการค้นหาเส้นทางจากจุดที่ 2 (ตึกคณะเกษตรฯ) ไปยัง จุดที่ 1 (ตึก QS) หาก User ไม่ได้อยู่ที่จุดอาคารเรียนหรืออยู่ระหว่างจุด โปรแกรมจะทำการค้นหาเส้นทางจากจุดที่ใกล้ User ที่สุดไปยังจุดหมายปลายทางแทน

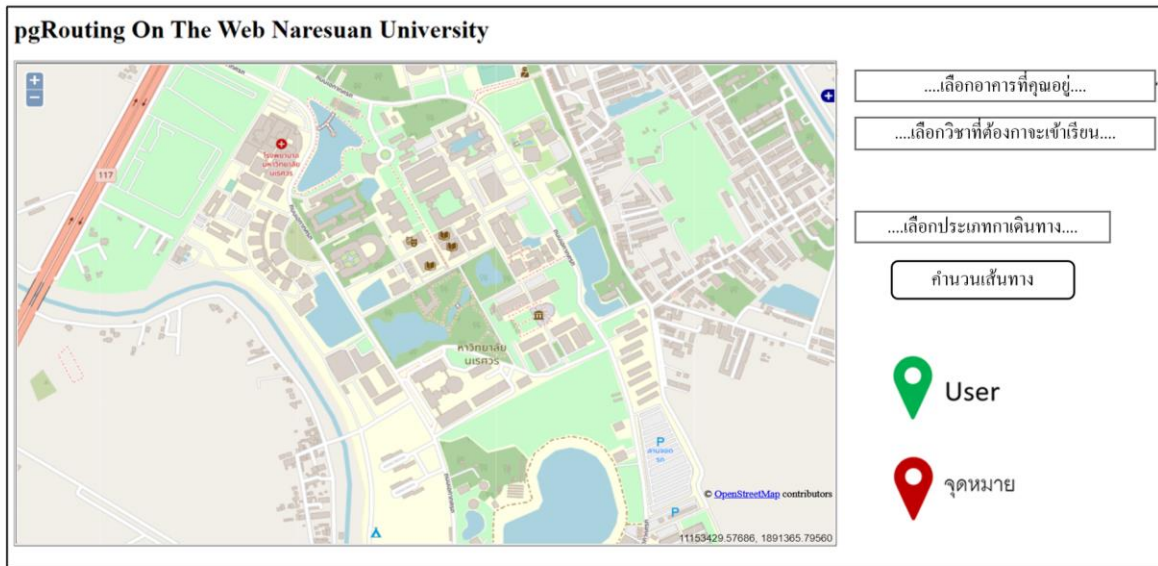

ภาพที่ 3.4 ตัวอย่าง

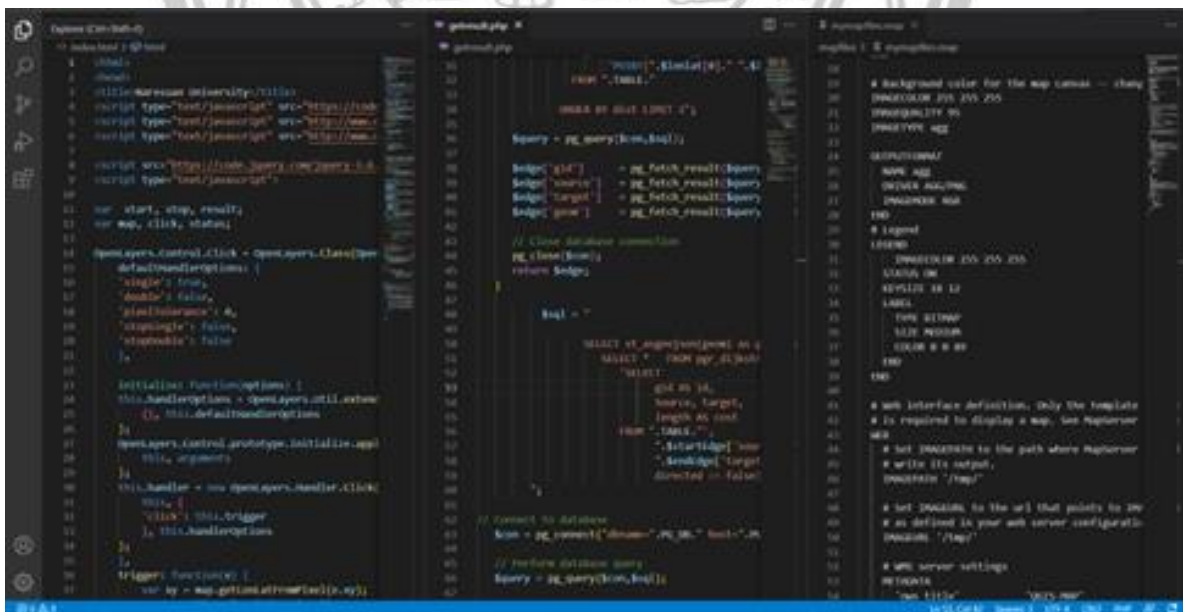

ภาพที่ 3.5 รูปแบบการทำงานของระบบ

การออกแบบการแสดงผลของระบบแผนที่ออนไลน์ด้วยซอฟต์แวร์รหัสเปิด ได้มุ่งเน้นการออกแบบให้แสดงข้อมูลที่สามารถเข้าใจได้ง่าย โดยการออกแบบในส่วนนี้ได้ทำการออกแบบโครงสร้างหน้าเว็บเป็น ดังนี้

ภาพที่ 3.6 ตัวอย่างหน้าเว็บ

ภาพที่ 3.7 โค้ดที่ใช้สำหรับการออกแบบหน้าเว็บ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากบทที่ 3 ที่กล่าวเอาไว้ “ระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร” สามารถใช้ในการค้นหาห้องเรียนได้ผ่านหน้าเว็บตามวัตถุประสงค์ โดยเลือกรายวิชาที่จะเข้าเรียนจุดที่ User อยู่ และวิธีการเดินทาง เมื่อใส่เงื่อนไขครบระบบจะทำการดึงข้อมูลจากฐานข้อมูลเพื่อค้นหาจุดหมายปลายทางมาแสดงบนหน้าเว็บ

4.1 ผลจากการออกแบบฐานข้อมูล และการจัดการข้อมูล

เป็นผลลัพธ์ที่ได้จากการนำเข้าข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูล PostgreSQL/PostGIS ซึ่งได้จากการสำรวจเส้นทางและการจัดการข้อมูลในบทที่ 3 ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้นแล้วเพื่อให้ระบบสามารถ วิเคราะห์จัดการกับข้อมูลได้ง่ายขึ้น ซึ่งจะได้ข้อมูลทั้งหมด 4 ชั้น ดังต่อไปนี้

gid	geom	id	source	target	length	precision
[PK] integer	geometry	integer	integer	integer	double	precision
1	0105000020110F000001000000010200000008000000A71DF3B174665419F	0	27	28	267.69244254626983	
2	0105000020110F00000100000001020000000086B8C862D19466541F9I	0	29	30	24.710036386145966	
3	0105000020110F00000100000001020000000050000003AFDF38F174665417D	0	30	31	201.81619839178148	
4	0105000020110F00000100000001020000000030000002A8E1F620C46654101I	0	31	32	43.92753573162274	
5	0105000020110F0000010000000102000000003000000052C2B0411046654159I	0	32	33	56.77493025165218	
6	0105000020110F0000010000000102000000020000001E41609F154665415EC	0	33	34	21.924010848774884	
7	0105000020110F0000010000000102000000000000084983D0416466541DC	0	34	35	158.61940245672287	
8	0105000020110F000001000000010200000003000000D2FD44461F46654159I	0	35	36	100.58155645436403	
9	0105000020110F00000100000001020000000200000092D03A3E21466541DC	0	36	37	13.645880323896185	
10	0105000020110F000001000000010200000002000000264AF5AB21466541BC	0	37	38	152.30047107020812	
11	0105000020110F000001000000010200000002000000A2AA37A10466541BA	0	39	40	26.262043474982818	
12	0105000020110F000001000000010200000002000000B4C5091124665414FE	0	40	41	87.71342211707803	
13	0105000020110F00000100000001020000000300000006677696C2A466541BCI	0	42	43	357.2871421177075	
14	0105000020110F00000100000001020000000200000006B133C7164665418BI	0	43	40	46.15247219601544	
15	0105000020110F000001000000010200000002000000677696C2A466541BCI	0	42	44	48.5278297878623	
16	0105000020110F00000100000001020000000300000072BA02D8274665414D	0	44	45	202.41928981582265	

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างตารางข้อมูลเส้นทางจักรยาน

gid	geom	id	source	target	length	precision
[PK] integer	geometry	integer	integer	integer	double	precision
1	0105000020110F0000010000000102000000008664F637CE456541F8B80B2FAED03C41EE10E48D2456I	0	1	2	95.0854180291972	
2	0105000020110F000001000000010200000000200000F7554853FF456541D888B14227D83C4182C85C302466I	0	16	12	113.7454118098412	
3	0105000020110F000001000000010200000000200000F7554853FF456541D888B14227D83C41947A38B50B4665I	0	16	17	103.27705633217826	
4	0105000020110F000001000000010200000000200000947F1580F4665413AB50B4665413AEF77844DE3C410447F1580F4665I	0	17	14	116.33374235903986	
5	0105000020110F000001000000010200000004000000447F1580F4665413AB50B4665413AEF77844DE3C410447F1580F4665I	0	14	18	114.82295200200255	
6	0105000020110F0000010000000102000000040000002D4E8E6164665419C4C03514DE3C410468B856154665I	0	18	19	119.83746459674961	
7	0105000020110F000001000000010200000002000000E84BCF791146654183A839580DE3C4128C7E9390A4665I	0	19	20	59.96570126343482	
8	0105000020110F00000100000001020000000200000028C7E9390A466541E096105871DE3C41947A38B50B4665I	0	20	17	46.412564806214064	
9	0105000020110F0000010000000102000000030000000447F1580F4665413AB50B4665413AEF77844DE3C410447F1580F4665I	0	14	21	64.94809637392707	
10	0105000020110F000001000000010200000004000000E87F1AAG3466541381440B384D03C41EE86C655064665I	0	11	21	109.5118480021722	
11	0105000020110F000001000000010200000004000000A0E1F22D11466541579AD1359D03C41D855436912466I	0	21	22	79.1407613438338	
12	0105000020110F000001000000010200000000000005CFD7D681A4665419DF67CF78D03C41AEF6765919466I	0	23	24	233.29079868787136	
13	0105000020110F00000100000001020000000400000005CFD7D681A4665419DF67CF78D03C41AEF6765919466I	0	23	25	235.6680431357252	
14	0105000020110F000001000000010200000004000000A8B083980C4665417B701E63D7D3C418E507E430D466I	0	25	26	41.82295200200255	
15	0105000020110F000001000000010200000003000000788880F0E9466541FAB8170DC2DC3C41E568CF79114665I	0	26	27	48.71939471134884	
16	0105000020110F000001000000010200000002000000B0D107AC144665419B63D098BDC3C4194FAE5C915466I	0	27	28	32.67086847878243	
17	0105000020110F00000100000001020000000300000006EECE7E164665411AC37064D8E70F3F1A84C17A17A66I	0	28	29	148.4135595595901	

ภาพที่ 4.2 โครงสร้างตารางข้อมูลเส้นทางเดินรถ

4.3 ผลการออกแบบหน้าเว็บไซต์

ในส่วนของหน้าเว็บไซต์ ผู้ใช้สามารถเลือกจุดที่ตัวเองอยู่และจุดหมายปลายทางได้เพื่อใช้งานเส้นทางภายในมหาวิทยาลัย และยังสามารถเลือกวิธีการเดินทางว่าจะเดินทางแบบไหน เช่น รถส่วนตัว จักรยาน และเดินเท้า

ภาพที่ 4.6 การแสดงผลหน้าเว็บ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 Copyright by Naresuan University
 All rights reserved

บทที่ 5

อภิปรายสรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัย “ระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางในการเดินทางภายใน มหาวิทยาลัยนเรศวร” เป็นการจัดทำฐานข้อมูลและการศึกษาพัฒนาระบบค้นหาเส้นทางเพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถไปยังจุดหมายปลายทางได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยการใช้ซอฟต์แวร์ที่สเปคในการพัฒนาโดยเริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลผ่านกระบวนการจัดการฐานข้อมูลและจัดทำระบบประมวลผลและแสดงผลผ่านเว็บแพลตฟอร์มที่ออนไลน์ ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 การอภิปรายผล

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร มีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้นักศึกษาสามารถไปยังห้องเรียนหรืออาคารเรียนที่ต้องการได้อย่างสะดวก และรวดเร็ว จากการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูล ตำแหน่งตึก และเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร พบว่าระบบค้นหาเส้นทางสามารถช่วยให้นักศึกษาไปถึงอาคารที่ต้องการได้ โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขผ่านทางเว็บแพลตฟอร์มที่จัดทำขึ้น ซึ่งสามารถใช้งานได้ทางสมาร์ทโฟน และคอมพิวเตอร์ ผ่าน Browser

5.2 การสรุปผลการวิจัย

การพัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบค้นหาเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวร จากการศึกษาและจัดทำฐานข้อมูล ตำแหน่งตึก และเส้นทางภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรเพื่อช่วยให้นักศึกษาภายในมหาวิทยาลัยนเรศวรได้ไปถึงอาคารเรียนและห้องเรียนอย่างรวดเร็วโดยผ่านระบบแพลตฟอร์มที่ออนไลน์ค้นหาเส้นทางออนไลน์โดยใช้ซอฟต์แวร์ OpenSource ในการพัฒนาระบบโดยเริ่มจากการรวบรวมข้อมูลจากการสำรวจและแสดงผลผ่านเว็บออนไลน์ โดยการศึกษาการใช้คำสั่ง SQL ร่วมกับ PostgreSQL/PostGIS และ pqRouting และพัฒนาระบบฐานข้อมูลขึ้นมาเพื่อให้สามารถใช้คำสั่งให้ค้นหาเส้นทางได้

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อมูลการเดินทางสามารถทำให้เห็นได้แบบเรียลไทม์ว่าผู้ใช้อยู่ที่จุดไหนบนแผนที่โดยไม่ต้องเลือกตำแหน่งปัจจุบันจะสามารถช่วยให้การใช้งานหน้าเว็บได้ง่ายขึ้น และจะสามารถช่วยให้ผู้ใช้ที่ไม่ทราบตำแหน่งปัจจุบัน เช่น บุคคลภายนอกสามารถใช้งานได้อีกด้วย

บรรณานุกรมเอกสารอ้างอิง

คำสั่ง SQL, <http://www.mindphp.com/คู่มือ/73-คืออะไร/2127-php-คืออะไร.html>

พีระวัฒน์ แก้ววิการณ และสุเทพ จิรขจรกุล. (2557). การประยุกต์ระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์เพื่อวิเคราะห์พื้นที่การให้บริการศูนย์การแพทย์ฉุกเฉิน จังหวัดเลย

วิหนาด เจียรรัตน์ (2561) การวิเคราะห์และการจัดท ฐานข้อมูลแหล่งท่องเที่ยวสำหรับผู้สูงอายุและผู้พิการบนระบบแผนที่ออนไลน์

ราชการ ปรีक्षाดี และสุนันทา สดสี. (2550). การเปรียบเทียบหาเส้นทางที่เหมาะสมโดยวิธีระบบมดและ Dijkstra's Algorithm. Retrieved

from http://202.44.34.144/nccitedoc/admin/nccit_files/NCCIT-2011080300.pdf

ศิลามณี แจ้งใบ (2559) การพัฒนาระบบค้นหาเส้นทางและเข้าถึงผู้ป่วยบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

อริสรา บุญคง (2563) การเปรียบเทียบความถูกต้องเชิงตำแหน่งและปริมาณของข้อมูล OpenStreetMap ในจังหวัดพิษณุโลก เทียบกับ Google Map และ ข้อมูลของหน่วยงานภาครัฐ ด้วยซอฟต์แวร์รหัสเปิดสำหรับเทคโนโลยีระบบสารสนเทศภูมิศาสตร์

Choosumrong, S., Raghavan, V., & Bozon, N. (2012). Multi-Criteria Emergency Route Planning

Based on Analytical Hierarchy Process and pgRouting. Geoinformatics

pgRouting Contributors. (2013). pgRouting Manual (2.0.0). Retrieved

from <http://docs.pgrouting.org/2.0/en/doc/index.html>

QGIS, <http://gis.pwa.co.th/manual/1290764142.pdf>

Web Map Application Web GIS, <http://bpgis.blogspot.com>

ภาคผนวก ก

ขั้นตอนการนำข้อมูลเข้าสู่ฐานข้อมูลและเพิ่มโครงสร้างข้อมูล

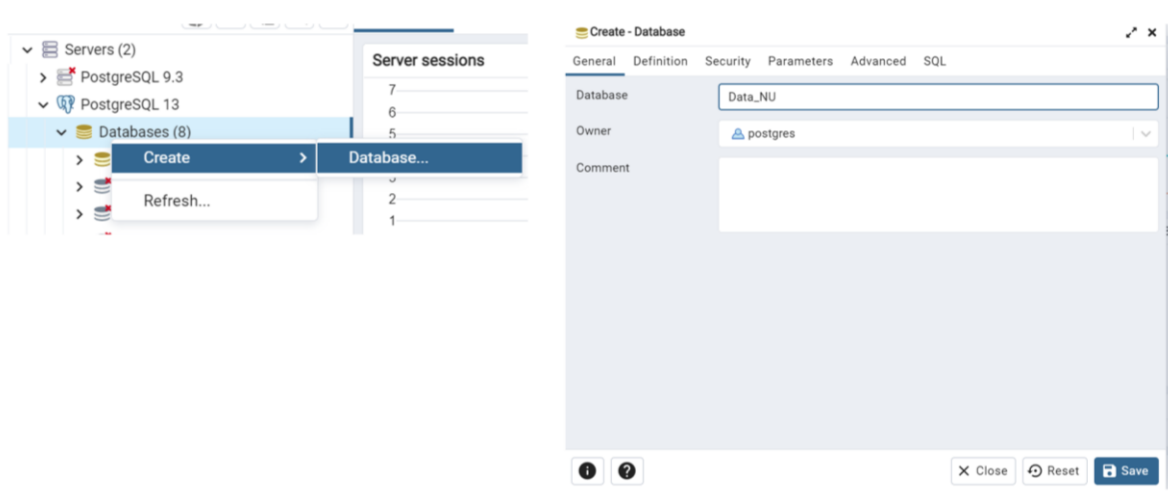
ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

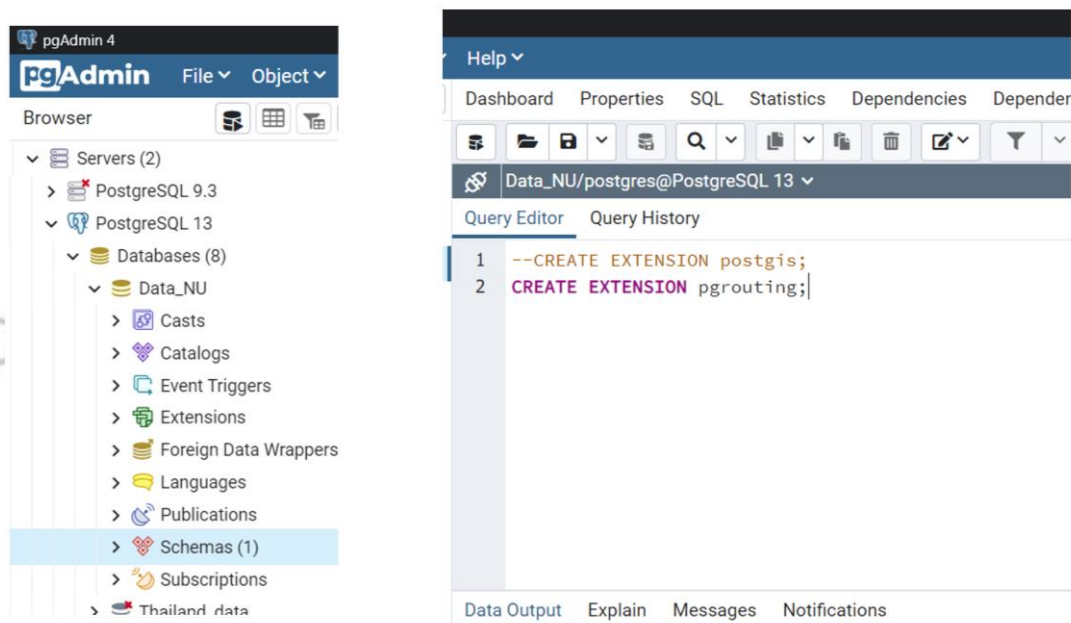
All rights reserved

ขั้นตอนการสร้างฐานข้อมูลเพื่อจัดเตรียม

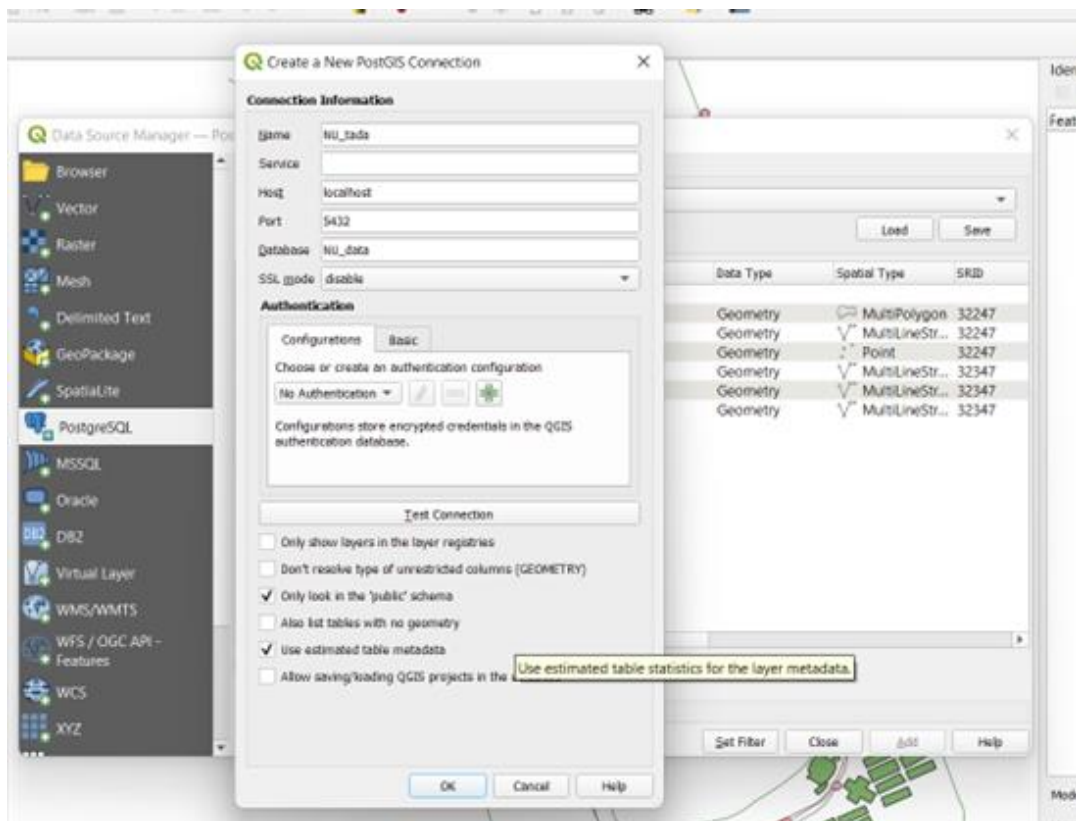
สร้างฐานข้อมูลบนโปรแกรม pgAdmin โดยคลิกขวาที่ Database เลือก create หลังจากนั้นเลือก Database โปรแกรมจะขึ้นหน้าต่าง create database ให้ทำการกรอกข้อมูลชื่อฐานข้อมูลให้เรียบร้อย หลังจากนั้นกด save

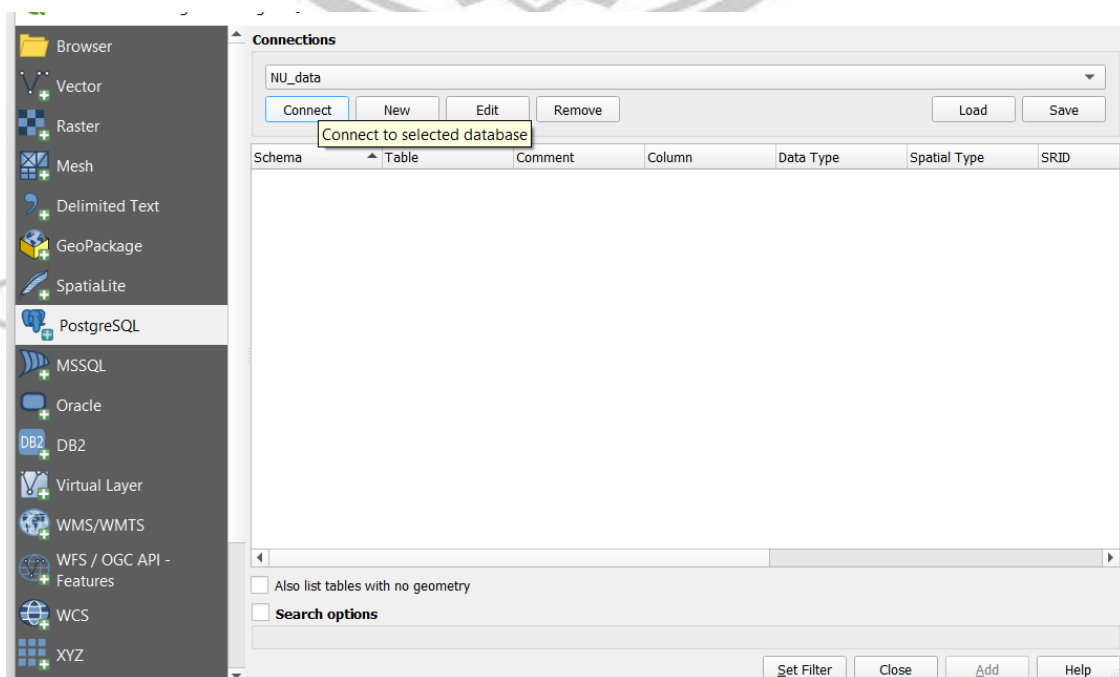
จะได้ฐานข้อมูลชื่อ Data_NU ขึ้นมาดังภาพ หลังจากนั้นให้ทำการเพิ่มฟังก์ชันสำหรับการใช้งานด้วยโค้ด CREATE EXTENSION postgis; หลังจากนั้น ใช้โค้ด CREATE EXTENSION pgrouting; เพื่อเพิ่มฟังก์ชันสำหรับ pgRouting

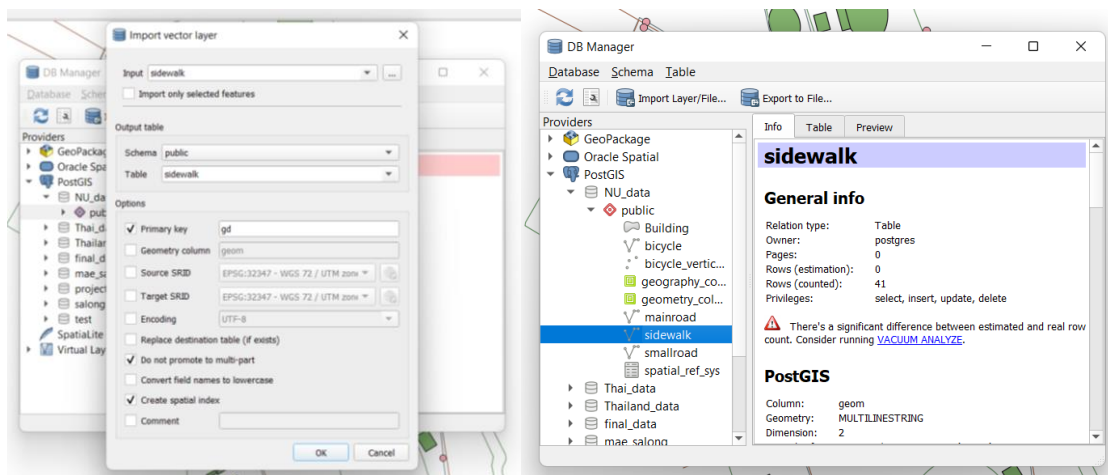

ทำการนำ shapfile เข้าสู่ฐานข้อมูลผ่านทางโปรแกรม QGIS นำ shapfiles เส้นทางและอาคารเข้าสู่โปรแกรม หลังจากนั้นทำการเชื่อมต่อฐานข้อมูลเข้ากับโปรแกรม pgAdmin

หลังจากนั้นทำการเชื่อมต่อฐานข้อมูล เพิ่ม shapfile ทั้งหมดเข้าสู่ฐานข้อมูล

ขั้นตอนการเพิ่มโครงสร้างข้อมูลตามหลักของ pgRouting

เมื่อเชื่อมต่อฐานข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ทำการเพิ่มโครงสร้างข้อมูล โดยการเพิ่มคอลัม source , target ด้วยโค้ดดังภาพ

```
-- เพิ่มคอลัม source , target
--ALTER TABLE bicycle
--ADD COLUMN source integer;
--ALTER TABLE bicycle
--ADD COLUMN target integer;
```

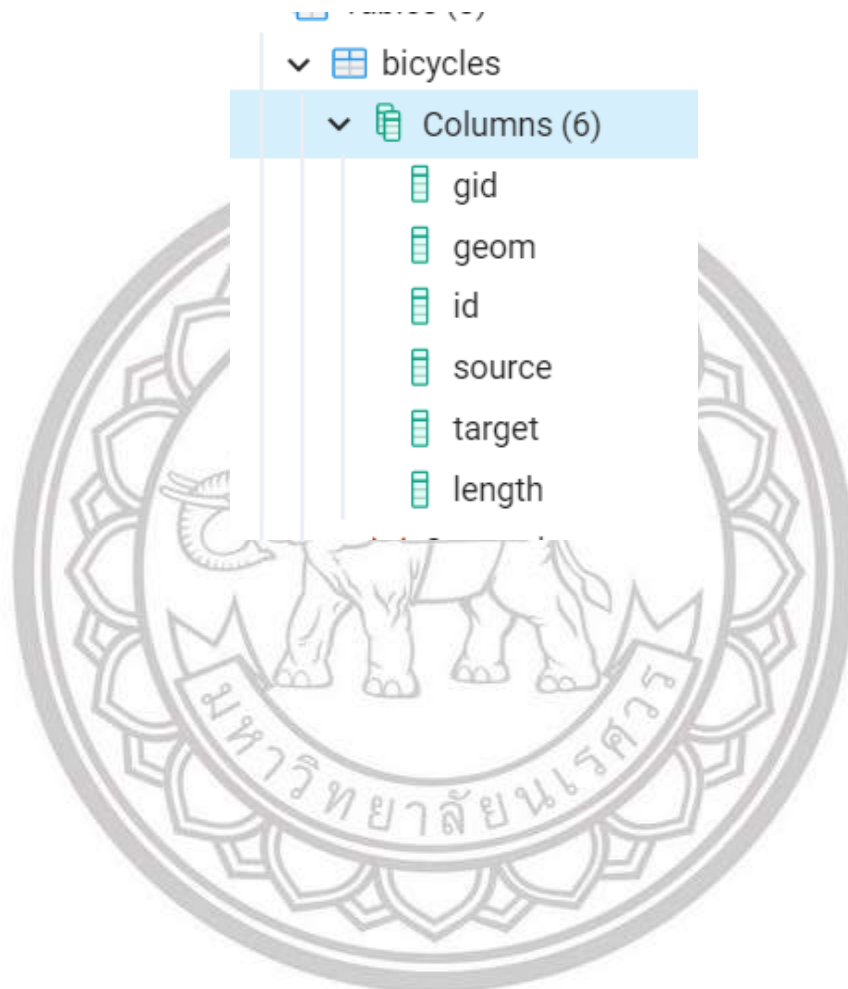
หลังจากนั้นเพิ่มระยะทาง และคำนวณระยะทางสำหรับคอลัม Length ด้วยโค้ดดังภาพ

```
--เพิ่มระยะทางเข้าไปในเทเบิล
--ALTER TABLE bicycle add column length double precision;

--คำนวณระยะทาง สำหรับคอลัม length
--update bicycle set length=st_length(geom);

--คำนวณค่า topology สำหรับเพิ่มค่า source,target
--select pgr_createTopology('bicycle',0.0001,'geom','gid');
```

จะได้เทเบิลดังภาพ เมื่อเสร็จเรียบร้อยแล้วให้ทำกับข้อมูลอื่นๆทั้งหมด 3 ชั้นข้อมูลที่ต้องการใช้งาน หลังจากจัดเตรียมเสร็จสิ้นสามารถนำข้อมูลไปทำการคำนวณค้นหาเส้นทางได้ต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

ภาคผนวก

โค้ดที่ใช้ในการพัฒนาระบบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

โค้ดสำหรับหน้าเว็บไซต์สำหรับค้นหาเส้นทาง

ไฟล์ Index.html

```

<html>

<head>

<title>Naresuan University</title>

<script type="text/javascript" src="https://code.jquery.com/jquery-3.6.0.min.js"></script>

<script type="text/javascript" src="http://www.openlayers.org/api/OpenLayers.js"></script>

<script type="text/javascript"
src="http://www.openstreetmap.org/openlayers/OpenStreetMap.js"></script>

<script src="https://code.jquery.com/jquery-3.6.0.min.js"></script>

<script type="text/javascript">

var start, stop, result;

var map, click, status;

    ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
    Copyright by Naresuan University
    All rights reserved

OpenLayers.Control.Click = OpenLayers.Class(OpenLayers.Control, {
    defaultHandlerOptions: {
        'single': true,

        'double': false,

        'pixelTolerance': 0,

        'stopSingle': false,
  
```

```
'stopDouble': false
},
```

```
initialize: function(options) {
```

```
    this.handlerOptions = OpenLayers.Util.extend(
```

```
        {}, this.defaultHandlerOptions
```

```
    );
```

```
    OpenLayers.Control.prototype.initialize.apply(
```

```
        this, arguments
```

```
    );
```

```
    this.handler = new OpenLayers.Handler.Click(
```

```
        this, {
```

```
            'click': this.trigger
```

```
        }, this.handlerOptions
```

```
    );
```

```
},
```

```
trigger: function(e) {
```

```
    var xy = map.getLonLatFromPixel(e.xy);
```

```
    var retOut = ""+xy.lon+" "+xy.lat+"";
```

```
    if (status == 'start') {
```

```
        $("#start").val(retOut);
```

```
        start.removeFeatures(start.features );
```

```

var poi = new OpenLayers.Geometry.Point(xy.lon, xy.lat);

    var feature = new OpenLayers.Feature.Vector(poi);

    start.addFeatures([feature]);

    shortestpath();

} else if (status == 'end') {

    $("#end").val(retOut);

    stop.removeFeatures(stop.features );

    var poi = new OpenLayers.Geometry.Point(xy.lon, xy.lat);

    var feature = new OpenLayers.Feature.Vector(poi);

    stop.addFeatures([feature]);

    shortestpath();

}});

function setcoordinates(val){

    click.activate();

    status = val;

}

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

//กำหนดค่ากึ่งกลางแผนที่และการซูมเริ่มต้น

var lat=16.741993869263172;

var lon=100.1941041545738;

```

```
var zoom=15;
```

```
//Initialise the 'map' object
```

```
function init(){
```

```
map = new OpenLayers.Map({  
  div: "map",  
  projection: "EPSG:3857",  
  displayProjection: "EPSG:3857",  
  maxResolution: 'auto',  
  units:"m",
```

```
}); ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
```

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```
map.addControl(new OpenLayers.Control.Attribution());
```

```
map.addControl(new OpenLayers.Control.MousePosition());
```

```
//map.addControl(new OpenLayers.Control.PanZoomBar());
```

```
map.addControl(new OpenLayers.Control.LayerSwitcher());
```

```
// Add Base Map
```

```
var mapnik = new OpenLayers.Layer.OSM();
```

```
//Add map layers
```

```
map.addLayers([mapnik]);
```

```
//กำหนดค่ากึ่งกลางแผนที่และการซูมเริ่มต้น
```

```
map.setCenter(new OpenLayers.LonLat(lon, lat).transform(
    new OpenLayers.Projection("EPSG:4326"),
    map.getProjectionObject()), zoom);
```

```
click = new OpenLayers.Control.Click();
```

```
map.addControl(click);
```

```
var stop_style = OpenLayers.Util.applyDefaults({
    externalGraphic: "https://cdn0.iconfinder.com/data/icons/small-n-flat/24/678111-
map-marker-512.png",
    graphicWidth: 40,
    graphicHeight: 50,
```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

    graphicYOffset: -26,

    graphicOpacity: 1

}, OpenLayers.Feature.Vector.style['default']);

```

```

var start_style = OpenLayers.Util.applyDefaults({

    externalGraphic: "https://www.pngjoy.com/pngs/347/6473115_ubicacion-green-pin-8-
icon-png-download.png",

    graphicWidth: 40,
    graphicHeight: 50,
    graphicYOffset: -26,
    graphicOpacity: 1
}, OpenLayers.Feature.Vector.style['default']);

```

```

var result_style = OpenLayers.Util.applyDefaults({

    strokeWidth: 7,

    strokeColor: "#FF0040",

    hoverFillOpacity: 0.7,

    strokeOpacity: 0.7,
    fillOpacity: 0.6

}, OpenLayers.Feature.Vector.style['default']);

```

```

start = new OpenLayers.Layer.Vector("Start point", {style: start_style});

```

```

stop = new OpenLayers.Layer.Vector("End point", {style: stop_style});

```

```

result = new OpenLayers.Layer.Vector("Shortest Path", {style: result_style});

map.addLayers([start,stop, result]);

//Add layers from Mapserver

//var hospital = new OpenLayers.Layer.WMS( "หมู่บ้าน",

    "http://localhost/cgi-
bin/mapserv.exe?map=C:/ms4w/Apache/htdocs/pgRouting/mapfiles/mymapfiles.map",
    {transparent: 'true', layers: 'village', format:
'png',numZoomLevels:'20'}
//);

var nu_roads = new OpenLayers.Layer.WMS( "ถนน",

    "http://localhost/cgi-
bin/mapserv.exe?map=C:/ms4w/Apache/htdocs/pgRouting1/mapfiles/mymapfiles.map",
    {transparent: 'true', layers: 'nu_roads', format:
'png',numZoomLevels:'20'}
    );

map.addLayers([nu_road]);

}

```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

function shortestpath() {

    var url = 'http://localhost/pgRouting1/getresult.php?';

    var lon = $("#start").val();

    var lat = $("#end").val();

    var mtd = $("#method").val();

    /// alert (url);

    $.ajax({

        //url:
        url+'startpoint='+lon+'&finalpoint='+lat+'&method='+mtd+'&region=nu_road&srid=3857',

        url: url+'source='+source+'&target='+target,

        success: function(data){

            var GeoJSON = new OpenLayers.Format.GeoJSON();

            var features = GeoJSON.read(data);

            result.removeFeatures(result.features);

            result.addFeatures(features);

        }
    });

    /// alert (result);

}

function toggleControl(element) {

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved


```

for (key in controls) {
    if (element.value == key && element.checked) {
        controls[key].activate();
    } else {
        controls[key].deactivate();
    }
}
}

////////// find the first route
function compute() {
    var startPoint = start.features[0];
    var stopPoint = stop.features[0];

    //var lonlat = new
    OpenLayers.LonLat(startPoint.geometry.x,startPoint.geometry.y).transform(new
    OpenLayers.Projection("EPSG:900913"), new OpenLayers.Projection("EPSG:4326")) ;
    //    startPoint.geometry.x = lonlat.lon;
    //    startPoint.geometry.y = lonlat.lat;

    // var lonlat = new
    OpenLayers.LonLat(stopPoint.geometry.x,stopPoint.geometry.y).transform(new
    OpenLayers.Projection("EPSG:900913"), new OpenLayers.Projection("EPSG:4326")) ;

    //    stopPoint.geometry.x = lonlat.lon;

```

```

//      stopPoint.geometry.y = lonlat.lat;

if (startPoint && stopPoint ) {

    var params = {

        startpoint: startPoint.geometry.x + ' ' + startPoint.geometry.y,
        finalpoint: stopPoint.geometry.x + ' ' + stopPoint.geometry.y,

        method: OpenLayers.Util.getElement('method').value,
        region: "ways",
        srid: "3857"
    };

    //alert(startPoint.geometry.x + ' ' + startPoint.geometry.y);
    //alert(stopPoint.geometry.x + ' ' + stopPoint.geometry.y);

    //alert("./routing_cm.php?" + OpenLayers.Util.getParameterString(params));

    OpenLayers.loadURL("getResult.php?" + OpenLayers.Util.getParameterString(params),
        null,
        null,
        displayRoute,
        null);
}

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

OpenLayers.loadURL("getResult.php?" + OpenLayers.Util.getParameterString(params),

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

}

</script>

<meta http-equiv="content-type" content="text/html; charset=utf-8" />

</head>

<body onload="init()">

<h1>pgRouting On The Web Naresuan University </h1>

<table width="70%" height="90%" align="left" border="1" bgcolor="red">

  <tr <td>

    <div id="map" style="width: 100%; height: 100%;"></div>

  </td></tr>

</table>

<!--

<table width="30%" height="100%" align="left" border="1">

  <h3> กำหนดจุดเริ่มต้นและจุดสิ้นสุด </h3><br>

  <h4> 1 คลิกในช่องว่างข้างล่างนี้ก่อน แล้วจึงไปคลิกบนแผนที่ </h4>

  <ul>

    &nbsp;  &nbsp;  

    <input id="start" onclick="setcoordinates('start');" />

```

```

<br>

&nbsp; &nbsp;

<input id="end" onclick="setcoordinates('end');" />

<br>

</ul>

</table>

-->

<!-- <form action="getResult.php" method="post" enctype="multipart/form-data"
autocomplete="off"> -->

<table width="30%" border="1" bgcolor="red"><tr> <td><br>

<select id="source">

<option value=>...เลือกอาคารที่คุณอยู่...</option>

<option value="39">ปราสาทไตรจักร</option>

<option value="29">QS</option>

<option value="51">คณะเกษตรศาสตร์</option>
<option value="112">คณะวิศวกรรมศาสตร์</option>
<option value="74">คณะวิทยาศาสตร์</option>
<option value="11">BEC</option>

<option value="108">คณะพยาบาลศาสตร์</option>

<option value="108">คณะสหเวชศาสตร์</option>

<option value="108">คณะสาธารณสุข</option>

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```
<option value="108">คณะทันตแพทยศาสตร์</option>
```

```
<option value="8">คณะศึกษาศาสตร์</option>
```

```
<option value="23">วิทยาลัยนานาชาติ</option>
```

```
<option value="38">คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์</option>
```

```
</select>
```

```
<select id="target">
```

```
<option value=>...เลือกวิชาที่จะไปเรียน...</option>
```

```
<option value="29">การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</option>
```

```
<option value="29">การอ่านภาษาอังกฤษเชิงวิเคราะห์เพื่อการสื่อสารอย่างมี  
ประสิทธิภาพ</option>
```

```
<option value="29">การฟัง-พูดภาษาอังกฤษ</option>
```

```
<option value="29">การเขียนภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ  
</option>
```

```
<option value="29">ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร</option>
```

```
<option value="29">การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะ  
</option>
```

```
<option value="29">ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ</option>
```

```
Copyright by Naresuan University  
<option value="29">การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการนำเสนอผลงาน</option>
```

```
<option value="29">ภาษา สังคม และวัฒนธรรม</option>
```

```
<option value="29">อารยธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น</option>
```

```
<option value="29">ภาวะผู้นำกับความรัก</option>
```

```
<option value="29">นเรศวรศึกษา</option>
```

<option value="29">มนุษย์กับสิ่งแวดล้อม</option>

<option value="29">คอมพิวเตอร์สารสนเทศขั้นพื้นฐาน</option>

<option value="29">วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน</option>

<option value="39">สารสนเทศศาสตร์เพื่อการศึกษาค้นคว้า</option>

<option value="39">ศิลปะในชีวิตประจำวัน</option>

<option value="39">ดนตรีในวิถีชีวิตไทยศึกษา</option>

<option value="39">ความสุกกับงานอดิเรก</option>

<option value="39">ปรัชญาชีวิตเพื่อวิถีพอเพียงในชีวิตประจำวัน</option>

<option value="39">กฎหมายพื้นฐานเพื่อคุณภาพชีวิต</option>

<option value="39">ไทยกับประชาคมโลก</option>

<option value="39">การเมือง เศรษฐกิจ และสังคม</option>

<option value="39">การจัดการการดำเนินชีวิต</option>

<option value="39">ทักษะชีวิต</option>

<option value="39">การรู้เท่าทันสื่อ</option>

<option value="39">การคิดเชิงสร้างสรรค์และนวัตกรรม</option>

<option value="39">พลวัตกลุ่มและการทำงานเป็นทีม</option>

<option value="39">การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจก่อตั้งใหม่ขนาดย่อม</option>

<option value="39">คณิตศาสตร์และสถิติในชีวิตประจำวัน</option>

<option value="39">ยาและสารเคมีในชีวิตประจำวัน</option>

<option value="39">อาหารและวิถีชีวิต</option>

<option value="39">พลังงานและเทคโนโลยีใกล้ตัว</option>

<option value="39">พฤติกรรมมนุษย์</option>

</option>

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```

<option value="39">ชีวิตและสุขภาพ</option>
<option value="39">การบริโภคในชีวิตประจำวัน</option>
<option value="39">วิถีชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนในศตวรรษที่ 21
</option>
<option value="39">ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารในศตวรรษที่ 21</option>
<option value="39">การอ่านในยุคดิจิทัล</option>
<option value="39">นวัตกรรมเพื่อสังคม</option>
<option value="39">การจัดการข้อมูลเบื้องต้นในยุคดิจิทัล</option>
<option value="39">น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การ
ปฏิบัติ</option>
<option value="39">สันติภาพ ศาสนา เพื่อมนุษยชาติ</option>
</select><br><br>

```

```

<select id="method">
<option value=>...เลือกประเภทการเดินทาง...</option>
<option value="ST">เดินเท้า</option>
<option value="SPD">จักรยาน</option>
<option value="RTD">มอเตอร์ไซด์/รถยนต์</option>
</select><br>

```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved


```

// คำสั่งรับค่าพิกัดจากการคลิกจุด start

$start = explode(' ', $_REQUEST['startpoint']);

$startPoint = array($start[0], $start[1]);

// คำสั่งรับค่าพิกัดจากการคลิกจุด stop

$end = explode(' ', $_REQUEST['finalpoint']);

$endPoint = array($end[0], $end[1]);

// คำสั่งค้นหาถนนที่ใกล้กับตำแหน่งที่คลิกมากที่สุดเพื่อทำการเรียกค่า Source, Target มาเก็บไว้ (กรณีที่เราคลิกไม่ตรงกับถนน)

$startEdge = findNearestEdge($startPoint);

$endEdge = findNearestEdge($endPoint);

// FUNCTION findNearestEdge

function findNearestEdge($lonlat) {

// Connect to database

$con = pg_connect("dbname=".PG_DB." host=".PG_HOST." password=".PG_PASS."
user=".PG_USER);

$sql = "SELECT gid, source, target, geom,

        ST_Distance(geom, ST_geometryFromText(

'POINT('.$lonlat[0]. " ".$lonlat[1].")', 3857)) AS dist

```

```
FROM ".TABLE."
```

```
ORDER BY dist LIMIT 1";
```

```
$query = pg_query($con,$sql);
```

```
$edge['gid'] = pg_fetch_result($query, 0, 0);
```

```
$edge['source'] = pg_fetch_result($query, 0, 1);
```

```
$edge['target'] = pg_fetch_result($query, 0, 2);
```

```
$edge['geom'] = pg_fetch_result($query, 0, 3);
```

```
// Close database connection
```

```
pg_close($con);
```

```
return $edge;
```

```
}
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

```
$sql = "
```

All rights reserved

```
SELECT st_asgeojson(geom) as geojson from ".TABLE." w,(
```

```
SELECT * FROM pgr_dijkstra(
```

```

SELECT

gid AS id,

Source, target,

length AS cost

FROM ".TABLE.",

"$startEdge['source'].",

"$sendEdge['target'].",

directed := false)) as rt where w.gid=rt.edge;

";

// Connect to database

$con = pg_connect("dbname=".PG_DB." host=".PG_HOST." password=".PG_PASS."
user=".PG_USER);

// Perform database query

$query = pg_query($con,$sql);

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University
All rights reserved

// Return route as GeoJSON

$geojson = array(

'type' => 'FeatureCollection',

'features' => array()

```

```
);
```

```
// Add edges to GeoJSON array
```

```
while($edge=pg_fetch_assoc($query)) {
```

```
    $feature = array(
```

```
        'type' => 'Feature',
```

```
        'geometry' => json_decode($edge['geojson'], true),
```

```
        'crs' => array(
```

```
            'type' => 'EPSG',
```

```
            'properties' => array('code' => '3857')
```

```
        ),
```

```
        'properties' => array(
```

```
            'gid' => $edge['id'],
```

```
            'length' => $edge['length']
```

```
        )
```

```
    );
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

```
// Add feature array to feature collection array
```

```
array_push($geojson['features'], $feature);
```

```
}
```

All rights reserved

```
// Close database connection
```

```
pg_close($con);
```

```
// Return routing result
```

```
header('Content-type: application/json',true);
```

```
echo json_encode($geojson);
```

```
?>
```

โค้ดเชื่อมต่อข้อมูลหน้าเว็บไซต์และแผนที่

ไฟล์ mymapfiles.map

```
# Map file created from QGIS project file F:/2558/plk/plk.qgs
```

```
# Edit this file to customize for your map interface
```

```
# (Created with PyQgis MapServer Export plugin)
```

```
MAP
```

```
NAME "QGIS-MAP"
```

```
# Map image size
```

```
SIZE 1500 800
```

```
UNITS meters
```

```
EXTENT 626546.4365478490944952 1850502.0057956564705819
```

```
628063.7840757771627977 1852512.166739656357094
```

```
# FONTSET './fonts/fonts.list'
```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University
All rights reserved

```
SYMBOLSET './symbols/symbols.sym'
```

```
PROJECTION
```

```
"init=epsg:3857"
```

```
END
```

```
# Background color for the map canvas -- change as desired
```

```
IMAGECOLOR 255 255 255
```

```
IMAGEQUALITY 95
```

```
IMAGETYPE agg
```

```
OUTPUTFORMAT
```

```
NAME agg
```

```
DRIVER AGG/PNG
```

```
IMAGEMODE RGB
```

```
END
```

```
# Legend
```

```
LEGEND
```

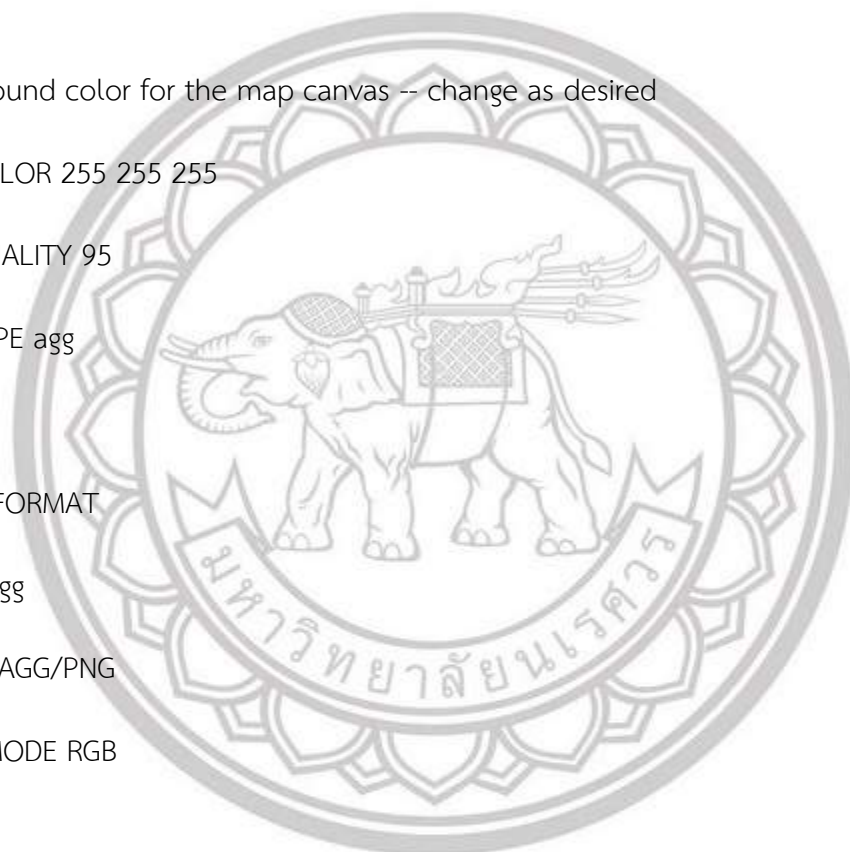
```
IMAGECOLOR 255 255 255
```

```
STATUS ON
```

```
KEYSIZE 18 12
```

```
LABEL
```

```
TYPE BITMAP
```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University

All rights reserved

SIZE MEDIUM

COLOR 0 0 89

END

END

Web interface definition. Only the template parameter
is required to display a map. See MapServer documentation

WEB

Set IMAGEPATH to the path where MapServer should
write its output.

IMAGEPATH '/tmp/'

Set IMAGEURL to the url that points to IMAGEPATH
as defined in your web server configuration

IMAGEURL '/tmp/'

WMS server settings

METADATA

'ows_title' 'QGIS-MAP'

'ows_onlineresource' 'http://localhost/cgi-

bin/mapserv.exe?map=C:/ms4w/Apache/htdocs/pgRouting1/mapfiles/mymapfile.map' #เป็น
ลิงค์ในการร้องขอชั้นข้อมูลที่เราได้ทำไว้ใน mymapfiles

'ows_srs' 'EPSG:32647'

```

"wms_enable_request" "*"

"ows_enable_request" "*"

END

#Scale range at which web interface will operate

# Template and header/footer settings

# Only the template parameter is required to display a map. See MapServer
documentation

TEMPLATE 'fooOnlyForWMSGetFeatureInfo'

END

LAYER

NAME 'nu_road'

TYPE LINE

DUMP true

TEMPLATE fooOnlyForWMSGetFeatureInfo

EXTENT 626486.7338000540621579 1850352.4749387784395367
627989.4632769365562126 1852523.1824789135716856

CONNECTIONTYPE postgis

CONNECTION "dbname='Data_NU' host=localhost port=5432 user='postgres'
password='milk0932536693' sslmode=disable"

DATA 'geom FROM nu_road USING UNIQUE gid USING srid=3857'

```


METADATA

'ows_title' 'nu_road'

"wms_enable_request" "*"

"gml_include_items" "all"

"wms_include_items" "all"

"ows_include_items" "all"

"ows_enable_request" "*"

END

STATUS OFF

TRANSPARENCY 100

PROJECTION

"init=epsg:3857"

END

CLASS

NAME 'nu_road'

STYLE

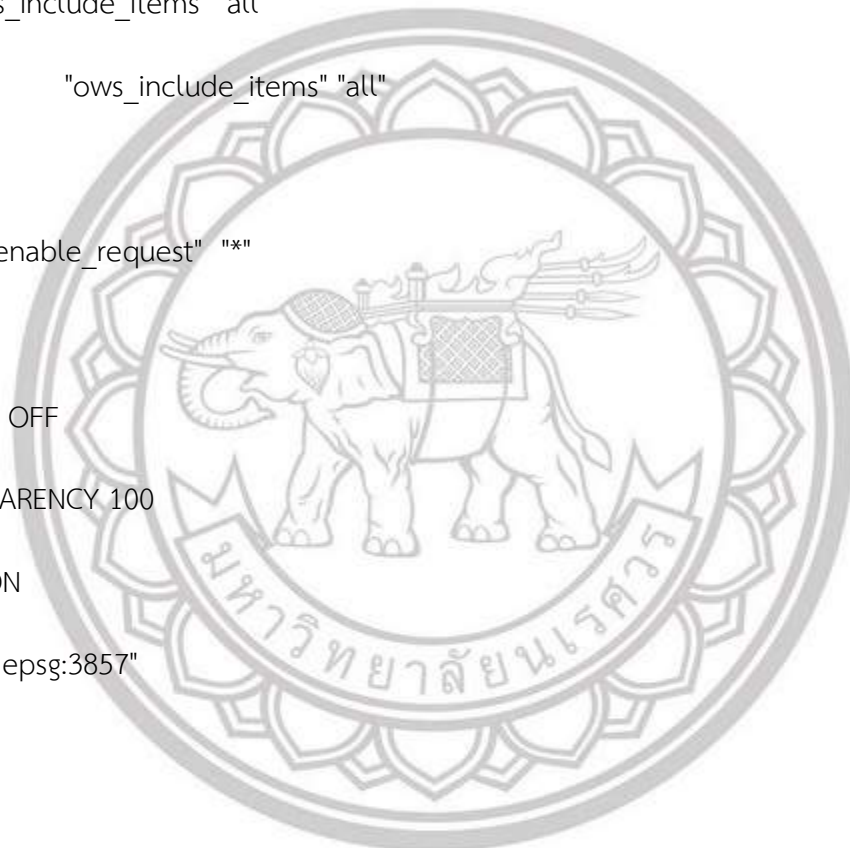
WIDTH 1

COLOR 0 0 0

END

END

END

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```
LAYER  
  
NAME 'village'  
  
TYPE POINT  
  
DUMP true  
  
TEMPLATE fooOnlyForWMSGetFeatureInfo  
  
EXTENT 11117652.9503620639443398 1842608.9275237992405891  
11249134.0852418523281813 2001179.4607176957651973  
  
CONNECTIONTYPE postgis  
  
CONNECTION "dbname='project' host=localhost port=5432 user='postgres'  
password='milk0932536693' sslmode=disable"  
  
DATA 'geom FROM village USING UNIQUE gid USING srid=3857'  
  
METADATA  
  
'ows_title' 'village'  
  
END  
  
STATUS OFF  
  
TRANSPARENCY 100  
PROJECTION  
"init=epsg:3857"  
  
END
```

โค้ดสำหรับการสร้าง จัดการฐานข้อมูลและทดสอบ

--ALTER TABLE mainroad

```
--ADD COLUMN source integer;
```

```
--ALTER TABLE mainroad
```

```
--ADD COLUMN target integer;
```

```
--เพิ่มระยะทางเข้าไปในเทเบิล
```

```
--ALTER TABLE mainroad add column length double precision;
```

```
--คำนวณระยะทาง สำหรับคอลัม length
```

```
--update mainroad set length=st_length(geom);
```

```
--select pgr_createTopology('mainroad',0.0001,'geom','gid');
```

```
CREATE TABLE result_bicycle (gid int4);
```

```
SELECT AddGeometryColumn('result_bicycle','geom',32647,'MULTILINESTRING',2);
```

```
INSERT INTO result_bicycle (geom)
```

```
SELECT geom FROM bicycle w,(
```

```
SELECT * FROM pgr_dijkstra(
```

```
'SELECT gid AS id,
```

```
source,
```

```
target,
```

```
length AS cost
```

```
FROM bicycle',125,83,
```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
Copyright by Naresuan University
All rights reserved

```
directed :=false
```

```
)as rt where w.gid=rt.edge;
```

จุดเริ่มต้น 2 จุด

```
drop table if exists result_bicycle;
```

```
CREATE TABLE result_bicycle (gid int4);
```

```
SELECT AddGeometryColumn('result_bicycle','geom',32647,'MULTILINESTRING',2);
```

```
INSERT INTO result_bicycle (geom)
```

```
SELECT geom FROM bicycle w,(
```

```
SELECT * FROM pgr_dijkstra(
```

```
'SELECT gid AS id,
```

```
source,
```

```
target,
```

```
length AS cost
```

```
FROM bicycle',
```

```
ARRAY [82,87],90,
```

```
directed :=false
```

```
)as rt where w.gid=rt.edge;
```

```
--create table data_building (
```

```
--รหัสวิชา numeric not null,
```

```
--ชื่อวิชาภาษาอังกฤษ text not null,
```


ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

--ชื่อวิชาภาษาไทย text not null ,

--ผู้สอน text not null,

--ห้อง numeric not null,

--ชั้น numeric not null,

--ตึก text not null);

```
insert into data_building (course,sub_eng,sub_thai,lecturer,room,floor,build)
```

```
values ('001211',
```

```
'english listening and speaking for communication',
```

```
'การฟังและการพูดภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร',
```

```
'Mr.James Yaw Afrane1',
```

```
'2204','2','QS');
```

```
insert into data_building (course,sub_eng,sub_thai,lecturer,room,floor,build)
```

```
values ('205202',
```

```
'Communicative English for Academic Analysis',
```

```
'การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการวิเคราะห์เชิงวิชาการ',
```

```
'Mr.Jehoiade R. Rabaya',
```

```
'4205','4','QS');
```

```
insert into data_building (course,sub_eng,sub_thai,lecturer,room,floor,build)
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved

```
values ('205202',
      'Communicative English for Academic Analysis',
      'การสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการวิเคราะห์เชิงวิชาการ',
      'MissClaudine Kinao Malis',
      '42','2','ปรายไทรจักร');
```

โค้ดสำหรับทดสอบการค้นหา

```
--where room = '2201';

--SELECT * FROM data_building WHERE sub_thai like '%อังกฤษ%';
SELECT * FROM data_building WHERE sub_eng = ();

--UPDATE data_building SET room = '2207';

--UPDATE data_building SET room = '2201' WHERE lecturer like '()';
```

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล สุภัทสรุ เมืองนนต์

วัน เดือน ปีเกิด 12 ตุลาคม 2543

ที่อยู่ปัจจุบัน 132 หมู่ที่ 7 ตำบลผาจุ อำเภอมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์ 53000

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2556 ระดับมัธยมศึกษา (วิท-คณิต) โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาน้อมเกล้า อุตรดิตถ์ ตำบลผาจุ อำเภอมืองอุตรดิตถ์ จังหวัดอุตรดิตถ์

กิจกรรมที่เข้าร่วม

1. ศึกษานอกสถานที่ ณ สถานีอุตุนิยมวิทยา จังหวัดพิษณุโลก 2654
2. เข้าร่วมการแข่งขันงาน ASEAN Geospatial Challenge 2020 ได้เข้าร่วมแข่งขันจาก 15 ทีมโดยมีมหาวิทยาลัยทั่วประเทศเข้าแข่งขัน ชื่อเรื่อง Smart Agriculture System using UAV And Geo – lot
3. เข้าร่วมแข่งขันในโครงการ Smart City Innovation Challenge Using GeospatialPlatform 2565 ชื่อเรื่อง ระบบติดตามน้ำท่วมอัตโนมัติด้วย Geo-lot กรณีศึกษาบางระกำโมเดล
4. อบรมการเรียนรู้สารสนเทศในหัวข้อ การสืบค้นสารสนเทศเพื่อการศึกษาวิจัย
5. เข้าร่วมงาน TSG ด้านรีโมทเซนซิง และโฟโตแกรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Copyright by Naresuan University

All rights reserved